

Surnames of Thai People of Karen Lineage in Kanchaburi Province : Ethnosemantics Study

นามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจังหวัดกาญจนบุรี : การวิเคราะห์ทางอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์

Ratree Chamniyom

ราตรี แจ่มนิยม

*Faculty of Humanities and Social Sciences,
Kanchanaburi Rajabhat University, Thailand*

Corresponding author

e-mail: aob_2549@hotmail.com

Received 04-03-2024

Revised 15-05-2024

Accepted 21-05-2024

DOI: 10.69598/artssu.2024.3007.

Keywords: surnames, Thai people of Karen lineage, ethnosemantics, Kanchanaburi province

คำสำคัญ: นามสกุล, ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง, อรรถศาสตร์ชาติพันธุ์, จังหวัดกาญจนบุรี

Abstract

Objectives: This article aims to analyze the word constructions and the meanings of surnames of Thai People of Karen lineage in Kanchanaburi province. It also aims to analyze the worldviews of Thai people of Karen lineage reflected in those surnames using ethnosemantics theory.

Methods: The research process was divided into 4 steps: 1) the study of documents and research articles, 2) the data collection of 1,145 surnames from purposive sampling in 5 districts: Mueang Kanchanaburi, Si Sawat, Sai Yok, Thong Pha Phum, and Sangkhlaburi, 3) the analysis of their meanings and the worldviews of Thai people of Karen lineage which were reflected in the collected surnames using ethnosemantics theory, and 4) the presentation of the results in the form of descriptive analysis with summary, discussion, and suggestions.

Results: The analysis of 1,145 surnames of Thai people of Karen lineage found that there are 4 types of surname construction: one-word constructions, two-word constructions, three-word constructions, and four-word constructions. Two-word constructions were found the most. The following are 21 groups of meanings associated with surnames, ranked from the most common to the least common: 1) nature and environment, 2) prosperity, stability, and fertility, 3) human behavior, 4) decorations, property, and valuables, 5) fame, 6) materials, 7) beauty, 8) protection and maintenance, 9) morality and auspiciousness, 10) family lineage, 11) happiness, 12) knowledge, talents, and intelligence, 13) excellence, 14) purity, 15) emotions and feelings, 16) supernatural and Buddha, 17) persons, 18) professions and careers, 19) the body and the mind, 20) speeches and blessings, and 21) dwellings. In addition, the worldviews of Thai people of Karen lineage that are reflected from their surnames were found in 3 aspects: 1) nature and the environment; 2) humans, consisting of life goals and priorities depending on the social contexts; and 3) the supernatural, consisting of beliefs in deities and sacredness, local spirits, faith in Buddhism, and fortune.

Application of this study: The results of this research can be particularly beneficial for government agencies, including the Kanchanaburi Provincial Administrative Organizations. By applying these findings, these agencies can foster the development of the Thai Karen community, facilitating mutual understanding and promoting peaceful co-existence within a multicultural society.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างคำและความหมายของนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งวิเคราะห์โลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่สะท้อนจากนามสกุลดังกล่าว ด้วยแนวคิดทฤษฎีอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์

วิธีการศึกษา: การดำเนินการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) เก็บรวบรวมข้อมูลนามสกุลด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี รวมจำนวน 1,145 นามสกุล 3) วิเคราะห์ความหมายและโลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่สะท้อนจากนามสกุลดังกล่าว ด้วยแนวคิดทฤษฎีอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ 4) นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษา: ผลการวิเคราะห์นามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1,145 นามสกุล พบว่าด้านโครงสร้างนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง มี 4 ประเภท ได้แก่ โครงสร้างแบบ 1 คำ โครงสร้างแบบ 2 คำ โครงสร้างแบบ 3 คำ และโครงสร้างแบบ 4 คำ โครงสร้างนามสกุลแบบ 2 คำ มีมากที่สุด ด้านความหมายของคำที่นำมา

ตั้งเป็นนามสกุลทั้งหมด 21 กลุ่มความหมาย เรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ 1) ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) ความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง ความสมบูรณ์ 3) พฤติกรรมของมนุษย์ 4) เครื่องประดับ ทรัพย์สิน เงินทอง ของมีค่า 5) ความมีเกียรติยศชื่อเสียง การยอมรับนับถือ 6) วัตถุสิ่งของ 7) ความสวยความงาม 8) การปกป้องคุ้มครอง การบำรุงรักษา 9) คุณธรรมความดี และความเป็นมงคล 10) เชื้อสาย วงศ์ตระกูล 11) ความสุขสบายใจ 12) ความรู้ความสามารถ ความฉลาด 13) ลักษณะความเป็นเลิศ วิเศษยอดเยี่ยม 14) ความสะอาดบริสุทธิ์ 15) อารมณ์ ความรู้สึก 16) สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และพระพุทธเจ้า 17) บุคคล 18) กิจการงาน อาชีพ 19) ร่างกาย และจิตใจ 20) วาจาคำพูด คำพร 21) ถิ่นที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ด้านโลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่สะท้อนจากนามสกุลพบ 3 ประการ ได้แก่ 1) โลกทัศน์ที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) โลกทัศน์ที่มีต่อมนุษย์ ประกอบด้วย โลกทัศน์ที่มีต่อความปรารถนาในชีวิต โลกทัศน์ที่มีต่อการให้ความสำคัญตามบริบทของสังคม และ 3) โลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ประกอบด้วย โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องขวัญ โลกทัศน์ที่มีต่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนา และโลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องโชคลาภ

การประยุกต์ใช้: ผลการวิจัยเรื่องนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำผลการวิจัยมาพัฒนาชุมชนชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน นำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างปกติสุขสืบต่อไป

บทนำ

สกุลเกิดขึ้นเพราะบุคคลมีชื่อเหมือนกัน แต่เดิมกำหนดให้รู้โดยใช้วิธีการต่อท้ายชื่อด้วยฉายาที่แสดงลักษณะบุคคล อาชีพ ภูมิลำเนา หรือต่อท้ายชื่อว่าเป็นบุตรของผู้ใด การมีนามสกุลของคนไทยรับแนวคิดมาจากชาติตะวันตกแสดงถึงการก้าวทันชาติอารยะ ซึ่งเริ่มใช้ในกลุ่มชนชั้นสูงเพื่อบ่งบอกเชื้อวงศ์ ต่อมาจึงให้สามัญชนมีนามสกุลเพื่อให้รู้ว่ามีบรรพบุรุษร่วมกัน ต้องช่วยกันรักษาวงศ์สกุลของตนไว้มิให้เสื่อมเสีย รวมถึงเป็นเครื่องผูกมัดใจญาติให้รักใคร่และมีไมตรีต่อกัน พระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขนานนามสกุล พุทธศักราช 2456 เพื่อเป็นการลงทะเบียนราษฎรอย่างเป็นระบบ และให้นามสกุลเป็นหลักของการสืบเชื้อสายต่อเนื่องทางบิดาผู้ให้กำเนิด แบ่งเป็นนามสกุลพระราชทานซึ่งพระองค์เป็นผู้พระราชทาน และนามสกุลของสามัญชนซึ่งมีพระบรมราโชบายการขนานนามสกุลว่าด้วยเกณฑ์การเลือกนามสกุล ดังนี้

1. นามสกุลของสามัญชนไม่ควรจะให้มีอะไรยาว ๆ เทียบนามสกุลพระราชทาน
2. ถ้าสามารถควรใช้เป็นคำไทย ๆ เพื่อมิให้เป็นการเล่นแบบนามสกุลที่พระราชทานซึ่งโดยมากเป็นภาษามครหรือ

สันสกฤต

3. นามสกุลโดยมากไม่ควรเกิน 3 พยางค์ เช่น “อาภรณ์ประภา” หรือ “จันทรวินมูรณ์” ใช้ไม่ได้ทั้ง 2 นาม
4. เกณฑ์ที่ควรเลือกใช้เป็นนามสกุลได้ เห็นควรกำหนดดังต่อไปนี้

4.1 เกณฑ์ภูมิลำเนา คือ ตามนามตำบลที่อยู่ เช่น “สามเสน” “บางขุนพรหม”

4.2 เกณฑ์อาชีพ คือ ตามทางทำมาหาเลี้ยงชีพของตนหรือบรรพบุรุษ เช่น “ชาวสวน” “พ่อค้า” “ช่างทอง” เป็นคำไทย ๆ ย่าได้แปลเป็นนครหรือสันสกฤต

4.3 เกณฑ์ตามประเทศถิ่นฐานเดิม เช่น “ชาวเวียง” (คือมีเชื้อสายมาจากเวียงจันทน์) “ชาวนคร” (คือมีเชื้อสายมาจากนครศรีธรรมราช)

4.4 เกณฑ์ตามเชื้อชาติเดิม ให้เดิมคำว่า “เชื้อ” ลงข้างหน้านามชาติ เช่น “เชื้อจีน” “เชื้อญวน” “เชื้อแขก” “เชื้อชาว” ดังนี้ เป็นต้น

5. นามสกุลถึงจะซ้ำกันบ้างก็ไม่สู้อัศจรรย์เพราะเมื่อมีคนหมู่มากจะไม่ให้ซ้ำย่อมเป็นการยากถึงเมืองอื่น ๆ เขาก็ต้องยอมให้ซ้ำบ้าง (Sunthornwet, 1981 : 17)

เมื่อมีการตั้งนามสกุล ชาวไทยทุกคนจึงใช้เกณฑ์ดังกล่าวตั้งนามสกุลทำให้นามสกุลมีความแตกต่างกันไปตามกลุ่มชนนั้น ๆ นอกจากชาวไทยแล้ว ชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยก็มีนามสกุลใช้เช่นกัน ดังจะเห็นว่า หมู่บ้านกะเหรี่ยงส่วนมากในประเทศไทยเป็นชุมชนที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะประมาณร้อยละ 90 ของชาวกะเหรี่ยงมีทะเบียนบ้านและมีสัญชาติไทย เนื่องจากอาศัยอยู่ในประเทศไทยนานกว่าชาวเขาเผ่าอื่น ๆ กล่าวคือ เมื่อประมาณ 600-700 ปี มาแล้ว กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงมีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่บริเวณทางเหนือของประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในประเทศไทยมีกะเหรี่ยงอาศัยอยู่ 15 จังหวัด ได้แก่ แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ สุโขทัย กำแพงเพชร อุทัยธานี ตาก กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี

เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วยกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม ได้แก่ กะเหรี่ยงสะกอหรือปกาเกอญอ กะเหรี่ยงโป กะเหรี่ยงปะโอ หรือตองสู และกะเหรี่ยงคะยาหรือกะเหรี่ยงแดง (Department Social Development and Welfare, 2012 : 31) ซึ่งในส่วนจังหวัดกาญจนบุรีนั้น กะเหรี่ยงโปมีจำนวนมากที่สุด

สาเหตุที่ต้องตั้งนามสกุลให้แก่ชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรีนั้นเนื่องจากเป็นบุคคลที่ได้สัญชาติไทยแล้ว และจำเป็นต้องทำบัตรประชาชนตามกฎหมาย แต่พบว่าแต่เดิมนั้นในบัตรประชาชนของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงมีปรากฏเฉพาะชื่อเท่านั้น ไม่มีนามสกุล ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 จึงจำเป็นต้องให้มีนามสกุลใช้เหมือนกับคนไทยทั่วไป โดยปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบฝ่ายงานทะเบียนราษฎรและบัตรประชาชน ได้กำหนดให้ผู้มีนามสกุลตั้งนามสกุลเองโดยไม่ซ้ำกับนามสกุลของผู้อื่น แล้วมาแจ้งกับทางเจ้าหน้าที่ว่าการอำเภอ ต่อจากนั้นจึงส่งเรื่องไปยังส่วนกลางเพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อนุมัติ หากตรวจสอบพบนามสกุลซ้ำกัน ส่วนกลางก็จะส่งเรื่องกลับคืนมาให้แก้ไขแล้วส่งไปขออนุมัติที่ส่วนกลางอีกครั้ง

จากการสำรวจข้อมูลนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจังหวัดกาญจนบุรี พบการตั้งนามสกุลที่น่าสนใจ เช่น ภูผารุ่งเรือง แก้วพวงไพร ชาญทองไพร พุ่มไพรวัลย์ สายรันตี ชาราวนารักษ์ ชาราสวัสดิ์ศิริ ชุมทรัพย์ศิริ พิทักษ์ชาติศิริ กาญจนดำรงสกุล ทรัพย์พัฒนสกุล แสงวิจิตรตระกูล กิรติบรรกุล วงษ์ไพศาล ไทรสังขารังกร สังขนิมิต สังขนิมิตพลีเพื่อชาติ สังขละเกียรติคุณ นาสวนเจริญวงศ์ ไทรสังขารังกุล ไทรนิทัศน์ สวัสดิ์ทิพย์ธาร สวัสดิ์สิทธิโชค สวัสดิ์กนก นาสวนบริสุทธิ์ นาสวนเกรียงไกร ฯลฯ ทำให้เข้าใจแนวคิดและค่านิยมในการตั้งนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงเรื่องการมีวิถีชีวิตผูกพันใกล้ชิดกับธรรมชาติ การให้ความสำคัญกับครอบครัว เชื้อสาย วงศ์ตระกูล และเรื่องการรักถิ่นฐานบ้านเกิดของตน

ทั้งนี้ เมื่อทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์นามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ได้มีผู้ศึกษาไว้แล้วจำนวนหนึ่ง อาทิ Charoensuk (1989) ศึกษาเรื่อง "นามสกุลของคนไทยเชื้อสายจีน: การวิเคราะห์ทางประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์" Hanchaisri (1999) ศึกษาเรื่อง "ชื่อสกุลในอำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร" Kuprasertwong (2001) ศึกษาเรื่อง "นามสกุลคนไทยมุสลิมเชื้อสายมาเลย์: กรณีศึกษาที่ตำบลท่าอิฐ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี" Mahatriphop (200) ศึกษาเรื่อง "นามสกุลพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว" Rungrojsuwan & Rungrojsuwan (2013) ศึกษา การตั้งชื่อและนามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย Krumram & Chanthao (2014) ศึกษา นามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดสุรินทร์ และ Aunthanon & Chanthao (2021) ศึกษาเรื่องคำและความหมายของนามสกุลคนลาว ในนครหลวงเวียงจันทน์ ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ชื่อและนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงนั้น พบงานวิจัยที่น่าสนใจเพียง 2 เรื่อง คือ งานวิจัยของ Phothongkham (1998) ศึกษาเรื่อง "การตั้งชื่อของชาวกะเหรี่ยงโป ในเขตตำบลสวนผึ้ง อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี" และงานวิจัยของ Mahamontri (2019) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์นามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงแถบชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดตาก"

จากการทบทวนงานวิจัยเบื้องต้นพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิเคราะห์นามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ตามแนวทฤษฎีอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ อันแสดงให้เห็นว่าภาษานั้นมีความสัมพันธ์กับความคิดและวัฒนธรรม โดยภาษาหรือคำศัพท์ที่ใช้ในแต่ละวัฒนธรรมถือเป็นตัวแทนของสิ่งสำคัญ 2 สิ่ง คือ มโนทัศน์ (concept) และสรรพสิ่ง (thing) โดยมีคำทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมโลกกายภาพรอบตัวมนุษย์ (physical world) เข้าสู่โลกภายในปรีชา (cognitive) ของมนุษย์ ภาษาจึงเป็นสิ่งสะท้อนความนึกคิดและการมองโลกของผู้บอกภาษา ดังนั้น การศึกษาภาษาที่ใช้ในแต่ละสังคมจึงทำให้เข้าใจความคิดและวัฒนธรรมของผู้ใช้ภาษานั้น ๆ ได้นั่นเอง (Prasithrathsin, 2006 : 75-83) ผลการวิจัยที่พบจึงขึ้นอยู่กับกลุ่มชาติพันธุ์ที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษานามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ทฤษฎีอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantic) เพื่อให้เข้าใจความคิด การมองโลก ทศนคติ ความเชื่อ และวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่สะท้อนจากนามสกุล

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างคำและความหมายนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์โลกทัศน์ที่สะท้อนจากนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี

วิธีการศึกษา

1. การเก็บข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนามสกุล กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยง และทฤษฎีอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethno-Semantic) จากหนังสือ ตำรา บทความวิชาการ บทความวิจัย รายงานวิจัย ฯลฯ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัยเรื่องนี้

1.2 ผู้วิจัยรวบรวมนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี โดยติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ และทำหนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ข้อมูลนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจากนายอำเภอประจำอำเภอดังกล่าว

1.3 ผู้วิจัยคัดเลือกนามสกุลที่ได้จากข้อ 1.2 โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับนามสกุลและภูมิหลังของนามสกุล จากเจ้าของนามสกุล กำหนด ผู้ใหญ่บ้านประจำหมู่บ้านหรือตำบล รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อยืนยันว่า เป็นนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจริง ทั้งนี้ ได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกไว้ว่า เจ้าของนามสกุลต้องมีภูมิลำเนาตามทะเบียนอยู่ในเขตพื้นที่ 5 อำเภอ ดังกล่าว ไม่ได้ย้ายมาจากที่อื่นหรือแต่งงานแล้วมีการเปลี่ยนนามสกุล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์กำหนดหรือผู้ใหญ่บ้าน ประกอบด้วยข้อมูลการสัมภาษณ์ 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการตั้งนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง 2) แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ว่าการอำเภอ งานทะเบียนราษฎร ประกอบด้วย ข้อมูลการสัมภาษณ์ 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ และตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการตั้งนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง 3) แบบบันทึกข้อมูลการวิเคราะห์ความหมายของนามสกุล และ 4) สมุดบันทึก เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบริบทพื้นที่กลุ่มเป้าหมายและการตั้งนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงอันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยเรื่องนี้

3. การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างนามสกุลของประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี และมีชื่อ-สกุลปรากฏอยู่ในข้อมูลทะเบียนราษฎร กระทรวงมหาดไทย โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) สุ่มตัวอย่างคัดเลือกตำบลและหมู่บ้านของแต่ละอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

1. อำเภอเมืองกาญจนบุรี คัดเลือก 1 ตำบล คือ ตำบลบ้านเก่า มีทั้งหมด 15 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านเก่า บ้านห้วยน้ำขาว บ้านพุน้ำร้อน และบ้านตะเคียนงาม

2. อำเภอศรีสวัสดิ์ คัดเลือก 4 ตำบล ได้แก่ 1) ตำบลนาสวน มีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน คัดเลือก 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านองหลู บ้านองสิต และบ้านเจาะเหละ 2) ตำบลด่านแม่ฉลวย มีทั้งหมด 8 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านท่าสนุ่น บ้านพุน้ำเปรี้ยว บ้านด่านแม่ฉลวย และบ้านโป่งหวาย 3) ตำบลเขาโจด มีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน คัดเลือก 3 หมู่บ้าน ได้แก่ เขาเหล็ก น้ำพุล่าง และไกรเกรียง และ 4) ตำบลแม่กระบุง มีทั้งหมด 6 หมู่บ้าน คัดเลือก 1 หมู่บ้าน คือ บ้านแม่กระบุง

3. อำเภอไทรโยค มีทั้งหมด 7 ตำบล คัดเลือก 4 ตำบล ได้แก่ 1) ตำบลลุ่มสุม มีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านวังโพ บ้านลุ่มสุม บ้านลุ่มผึ้ง และบ้านพุน้อย 2) ตำบลวังกระแจะ มีทั้งหมด 9 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านวังกระแจะ บ้านพุหว้า บ้านแก่งระเบิด และบ้านเขาช้าง 3) ตำบลศรีมงคล มีทั้งหมด 8 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านศรีมงคล บ้านหินลาด บ้านห้วยกระทะ และบ้านยางโทน และ 4) ตำบลบ้องตี้ มีทั้งหมด 4 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านบ้องตื้น บ้านบ้องตี่ล่าง บ้านท้ายเหมือง และบ้านทุ่งมะเขือย้อย

4. อำเภอทองผาภูมิ มีทั้งหมด 7 ตำบล คัดเลือก 4 ตำบล ได้แก่ 1) ตำบลท่าขนุน มีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน คัดเลือก 3 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านท่าขนุน บ้านปรังกาสี และบ้านอุล่อง 2) ตำบลปลีอก มีทั้งหมด 4 หมู่บ้าน คัดเลือก 3 หมู่บ้าน

ได้แก่ บ้านอิต้อง บ้านโอบ่อง และบ้านปิล็อกคือ 3) ตำบลลั่นถีน มีทั้งหมด 6 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ พุด่อง กุ่ยแหย พูล่อ และลั่นถีน และ 4) ตำบลชะแล มีทั้งหมด 7 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ ห้วยเสือ เกริงกระเวีย ทิพูเย และทุ่งนางควรวุ

5. อำเภอสังขละบุรี มีทั้งหมด 3 ตำบล คัดเลือก 3 ตำบล ได้แก่ 1) ตำบลหนองลู มีทั้งหมด 10 หมู่บ้าน คัดเลือก 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านห้วยกบ บ้านเวียคะดี บ้านห้วยมาลัย บ้านใหม่พัฒนา และบ้านชองกาเรีย 2) ตำบลไล่โว่ มีทั้งหมด 6 หมู่บ้าน คัดเลือก 6 หมู่บ้าน ได้แก่ เสน่ห์พอง กองม่องทะ เกาะสะเด็ง ไล่โว่ ทิไล่ป่า และจะแก และ 3) ตำบลปรังเผล มีทั้งหมด 4 หมู่บ้าน คัดเลือก 4 หมู่บ้าน ได้แก่ ท่าดินแดง วังขยาย ห้วยต้อ และจงอัว

หลังจากนั้น คัดเลือกนามสกุล โดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ได้ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จำนวนทั้งหมด 1,145 นามสกุล กรณีพบนามสกุลที่ออกเสียงเหมือนกันแต่สะกดต่างกันจะนับรวมหรือนับเพียง 1 นามสกุลเท่านั้น เช่น ลำไย/ลำใย เพื่อให้ได้ข้อมูลนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจริง นำมาวิเคราะห์ ความหมาย และโลกทัศน์ อันเป็นลักษณะทางวัฒนธรรมได้อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ได้ประสานผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันประจำหมู่บ้านหรือตำบล และเจ้าหน้าที่ฝ่ายงานทะเบียนราษฎรประจำอำเภอเพื่อขอข้อมูลทะเบียนราษฎรและบริบทชุมชนท้องถิ่นในเขตพื้นที่กลุ่มเป้าหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์โครงสร้างของนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้เกณฑ์ระบบคำ

4.2 ผู้วิจัยนำนามสกุลที่คัดเลือกแล้วมาจัดกลุ่มความหมายและวิเคราะห์ความหมายนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง โดยใช้ทฤษฎีวรรคศาสตร์ชาติพันธุ์ (2006) เพื่อให้เข้าใจถึงระบบความรู้ ความคิดและ มโนทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง

4.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์โลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรีที่สะท้อนจากนามสกุล ผู้วิจัยวิเคราะห์ความหมายของนามสกุล

5. การสรุปผลวิจัยและอภิปรายผล

ผู้วิจัยเรียบเรียงการสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์นามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจังหวัดกาญจนบุรีในด้านโครงสร้างคำ ความหมาย และโลกทัศน์ มีดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์โครงสร้างของนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี

ผู้วิจัยวิเคราะห์โครงสร้างคำโดยพิจารณาจากอักษรที่ประสมกันแล้ว ประกอบเป็นนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง มีความหมายในภาษาเป็นที่รู้จักกันดี ซึ่งคำคำเดียวอาจมีพยางค์เดียวหรือหลายพยางค์ก็ได้ ผลการวิเคราะห์พบว่า โครงสร้างนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง มี 4 ประเภท ได้แก่ โครงสร้างแบบ 1 คำ โครงสร้างแบบ 2 คำ โครงสร้างแบบ 3 คำ และโครงสร้างแบบ 4 คำ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 นามสกุลที่มีโครงสร้างแบบ 1 คำ

ผลการวิจัยพบโครงสร้างนามสกุลแบบ 1 คำ จำนวน 34 นามสกุล คิดเป็นร้อยละ 3.05 ตัวอย่างเช่น กาญจนะ กายา กระดังงา คงคา คิริ จันทร จันตรา ทับทิม ดนตรี บุชบา ปัญญา พงษา มานิต มนตรี ลำโพง วันทา วารี สาลี สุข สุจิต อรยา ฯลฯ

1.2 นามสกุลที่มีโครงสร้างแบบ 2 คำ

ผลการวิจัยพบโครงสร้างนามสกุลแบบ 2 คำ จำนวน 541 นามสกุล คิดเป็นร้อยละ 47.16 ตัวอย่างเช่น

กอพัก	ประกอบด้วย	กอ+พัก
แก่นศรี	ประกอบด้วย	แก่น+ศรี
ขันติชาติ	ประกอบด้วย	ขันติ+ชาติ
คงคากุล	ประกอบด้วย	คงคา+กุล
จันทร์คีรี	ประกอบด้วย	จันทร์+คีรี
เด่นสว่าง	ประกอบด้วย	เด่น+สว่าง

แตกสกุล	ประกอบด้วย	แตก+สกุล
ถิ่นรักษา	ประกอบด้วย	ถิ่น+รักษา
ทนเถื่อน	ประกอบด้วย	ทน+เถื่อน
ธาราเจริญ	ประกอบด้วย	ธารา+เจริญ

1.3 นามสกุลที่มีโครงสร้างแบบ 3 คำ

ผลการวิจัยพบโครงสร้างนามสกุลแบบ 3 คำ จำนวน 516 นามสกุล คิดเป็น ร้อยละ 45.07 ตัวอย่างเช่น

ไทรสังขสุขุม	ประกอบด้วย	ไทร+สังข+สุขุม
ธนาทองอุไร	ประกอบด้วย	ธนา+ทอง+อุไร
ธำรงสกุลศิริ	ประกอบด้วย	ธำรง+สกุล+ศิริ
นิยมยอดคีรี	ประกอบด้วย	นิยม+ยอด+คีรี
บงกชพนาไพร	ประกอบด้วย	บงกช+พนา+ไพร
โบอ่อนศิลาทอง	ประกอบด้วย	โบอ่อน+ศิลา+ทอง
พงศ์ชุติกาญจน์	ประกอบด้วย	พงศ์+ชุตี+กาญจน์
พนาคุ้มวงศ์	ประกอบด้วย	พนา+คุ้ม+วงศ์
ภูมิวัฒนโชติ	ประกอบด้วย	ภูมิ+วัฒน+โชติ
ร่มไพรงาม	ประกอบด้วย	ร่ม+ไพรงาม

1.4 นามสกุลที่มีโครงสร้างแบบ 4 คำ

ผลการวิจัยพบโครงสร้างนามสกุลแบบ 4 คำ จำนวน 54 นามสกุล คิดเป็นร้อยละ 4.72 ตัวอย่างเช่น

จรัสพรรัตนกุล	ประกอบด้วย	จรัส+พร+รัตน+กุล
เจริญรุ่งทวีกิจ	ประกอบด้วย	เจริญ+รุ่ง+ทวี+กิจ
โชคชัยกสิกิจ	ประกอบด้วย	โชค+ชัย+กสิ+กิจ
ตรีศิริวัฒน์กุล	ประกอบด้วย	ตรี+ศิริ+วัฒน์+กุล
ไทรสังขเจลาพร	ประกอบด้วย	ไทร+สังข+เจลา+พร
ไทรสังขชวาลสิน	ประกอบด้วย	ไทร+สังข+ชวาล+สิน
บัวแดงสกุลใหม่	ประกอบด้วย	บัว+แดง+สกุล+ใหม่
พรทวีเกิดผล	ประกอบด้วย	พร+ทวี+เกิด+ผล
ฟ้าเฟื่องวิทยากุล	ประกอบด้วย	ฟ้า+เฟื่อง+วิทยา+กุล
มัลย์แก้วนพแก้ว	ประกอบด้วย	มัลย์+แก้ว+นพ+แก้ว

ผลการจำแนกจำนวนคำที่ใช้ในการตั้งนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงสรุปเป็นตารางโดยเรียงลำดับจำนวนคำจากมากไปน้อยตามความถี่ที่พบดังนี้

Table 1 Shows the frequency and percentage of Surname of Thai People of Karen Lineage in Kanchaburi Province

Number of Word	Frequency	Percentage
2	541	47.25
3	516	45.06
4	54	4.72
1	34	2.97
Total	1,145	100

จากตารางข้างต้น จำนวนคำที่ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงใช้ตั้งเป็นนามสกุลมีตั้งแต่ 1-4 คำ โดยจำนวนคำที่นิยมใช้นั้น นามสกุลมากที่สุดคือ นามสกุลที่มี 2 คำ คิดเป็นร้อยละ 47.25 รองลงมานามสกุลที่มี 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 45.07 นามสกุลที่มี 4 พยางค์ คิดเป็นร้อยละ 4.72 และนามสกุลที่มี 1 คำ คิดเป็นร้อยละ 2.97 ซึ่งนิยมใช้ตั้งน้อยที่สุด เป็นไปตามพระราชบัญญัติขนานนามสกุล พุทธศักราช 2456 มาตรา 12 (4) ที่ระบุไว้ว่า “อย่าให้เป็นชื่อซึ่งจะต้องเขียนเกินกว่า 10 อักษร” (Vajiravudh, 1972 : 2-3)

ผลการศึกษาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าจำนวนพยางค์ที่ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงนิยมใช้ตั้งเป็นนามสกุลมากที่สุดคือ 2 คำ มี 2 แบบ คือ แบบ 2 คำ 2 พยางค์ และแบบ 2 คำ 3 พยางค์ ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราชโองบาย ในการขนานนามสกุลว่าด้วยเกณฑ์การเลือกนามสกุลของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่กล่าวว่า “นามสกุลสามัญชนไม่ควรจะให้ยาว ๆ เทียบนามสกุลพระราชทาน นามสกุลโดยมากไม่ควรเกินกว่า 3 พยางค์...” (Sunthornwet, 1981 : 17) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในภาพรวม จำนวนคำที่ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงนิยมใช้ ตั้งเป็นนามสกุลมากที่สุดคือ 2-3 คำ ซึ่งมีจำนวนพยางค์ที่คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละมากพอ ๆ กัน

นอกจากนี้ยังพบว่า ภาษาที่ใช้ตั้งนามสกุลมีที่มาจากภาษาต่าง ๆ เช่น ภาษาบาลี-สันสกฤต ภาษาไทย ภาษาเขมร ภาษากะเหรี่ยง โดยพบว่านามสกุลที่มาจากภาษาบาลี-สันสกฤต มีจำนวนมากที่สุด ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงนิยมใช้คำบาลี-สันสกฤต อาจเนื่องมาจากเหตุผลประการสำคัญ 2 ประการ ประการแรก สังคมไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงเป็นสังคมที่มีความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนาอย่างเหนียวแน่น ภาษาบาลี-สันสกฤต ที่ปรากฏในบทสวดมนต์ บทเทศน์ของพระสงฆ์ จึงเป็นภาษาศักดิ์สิทธิ์และมีศักดิ์ศรีในสังคมชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ดังนั้น การปรากฏคำที่มาจากภาษาบาลี-สันสกฤต จำนวนมากที่สุดในนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จึงมีปัจจัยที่สัมพันธ์กับบทบาทของภาษาบาลี-สันสกฤต ในสังคมชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงด้วย และ ประการที่สอง ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง มีบรรพบุรุษอยู่ในประเทศไทยมานาน เช่น พระศรีสุวรรณคีรี เจ้าเมืองสังขละบุรี ปฏิบัติหน้าที่รับราชการในตำแหน่งนายอำเภอสังขละบุรี จนกระทั่งได้รับพระราชทานนามสกุล “เสตะพันธ์” จากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เมื่อปี พ.ศ. 2467 ถือเป็นต้นสกุลของชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรี และหลังจากนั้นเป็นต้นมา ชาวกะเหรี่ยงเข้ามาอยู่อาศัย ทำมาหาเลี้ยงชีพ ประกอบกิจการงานต่าง ๆ อยู่ร่วมกับคนกลุ่มใหญ่ในสังคมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (Boonlert, 2023) ด้วยเหตุนี้ย่อมทำให้เกิดการหลอมหลอม และผสมผสานทางความคิดความเชื่อ และค่านิยมกับคนไทยไปโดยปริยาย คนไทยส่วนใหญ่นิยมตั้งนามสกุลโดยใช้ภาษาบาลี-สันสกฤต ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจึงมีความนิยมในตั้งนามสกุลที่คล้ายกับคนไทยด้วยเช่นกัน

2. การวิเคราะห์ความหมายนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง

การวิเคราะห์ความหมายของนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะไม่วิเคราะห์ความหมายโดยรวมของนามสกุล แต่ผู้วิจัยจะวิเคราะห์คำที่นำมาประกอบสร้างเป็นนามสกุลเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้ทราบความหมายที่สะท้อนให้เห็นถึงโลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี ในการเลือกใช้ภาษาในการตั้งนามสกุลของตน ผลการวิจัยพบคำที่นำมาประกอบสร้างเป็นนามสกุลดังกล่าวมีความหมายเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการวิเคราะห์พบการใช้ในนามสกุลที่มีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติ มีปรากฏคำที่ใช้ 118 คำ จำแนกเป็นคำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้ 1) ป่าไม้ ผืนแผ่นดิน พืชพันธุ์ หิน พื้นที่ราบสูง ภูเขา และถ้ำ 2) ต้นไม้ ดอกไม้ พันธุ์ไม้ และส่วนของพืช 3) น้ำ ใสน้ำ สายน้ำ ลำคลอง และทะเล 4) สัตว์ และ 5) ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับป่าไม้ ผืนแผ่นดิน พืชพันธุ์ หิน พื้นที่ราบสูง ภูเขา และถ้ำ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 33 คำ ได้แก่ ดง พง พน ไพร เถื่อน เขา ขุน ถ้ำ นา ดอน ผา พื้น ภู ภูมิจิต พนา วนา ภูผา ไผท ไพรวิน พนาวัน พนาเวศ ไพรสนธ์ สิงขร ผาภูมิ เกษตร สันเทียะ ตีลา คิริ คีรี กันทร ปฐพี พสุธา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ดง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เพชรในดงเย็น

คำว่า พง พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ แก้วพงไพร พงไพร สวัสดิ์พงไพร ถนัดพงไพร

คำว่า ไพร พบการใช้จำนวน 22 ครั้ง เช่น กนกพนาไพร ก้องสนั่นไพร กิตติคุณก้องไพร แก้วพงไพร เจตนาคุ้มไพร ชาญทองไพร โชติพนาไพร ดอนม่วงไพร ถนัดพงไพร ธาราพนาไพร บงกชพนาไพร ฯลฯ

คำว่า เถื่อน พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ทนเถื่อน ไพรเถื่อน ปรี่เถื่อน

คำว่า เขา พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ เขาประเสริฐ เขาเหล็กสมบูรณ์ ตั้งเขาทอง ถิ่นเขาเหล็ก

คำว่า พนา พบการใช้จำนวน 20 ครั้ง เช่น กนกพนาไพร กนกพนาไพศาล กิจก้องพนา แก้วกลางพนา เขตพนาวิบูลย์ โชติพนาไพร ทรัพย์เจริญพนา ธาราพนาไพร ฯลฯ

คำว่า คีรี พบการใช้จำนวน 13 ครั้ง ได้แก่ ก้องขจรคีรี ก้องขุนคีรี กิตติขจรคีรี ชุมทรัพย์คีรี คีรีรักษากุล คีรีวงษ์ จันทร์คีรี นิยมยอดคีรี บ้านกลางคีรีรัฐ พิทักษ์คีรี พิทักษ์ชาติคีรี มหาวงษ์คีรี สังขคีรี

2.1.2 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับต้นไม้ ดอกไม้ พันธุ์ไม้ และส่วนของพืช พบการใช้นามสกุล ในลักษณะนี้จำนวน 32 คำ ได้แก่ พืช แดง ไผ่ บัว สร้อย ทุม ไทร โสน โพธิ์ ตาล พลู ฟัก อิน วัลย์ พฤษ จำปี พิกุล บงกช กมูท ลำไย ลำไย พฤษ ชาติ ดอกไม้ บุปผา เรณู เกสร/เกษร กอ เถา ยวง ผล ราก พุ่ม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ตาล พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ตาลผอย

คำว่า พลู พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ พลูไชยเดช

คำว่า ฟัก พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ กอฟัก

คำว่า วัลย์ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ พุ่มไพรวัลย์

คำว่า พฤษ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ มณีนิลแดนพฤษ พัชรพฤษ

คำว่า จำปี พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ จำปีขาว สร้อยจำปี

คำว่า พิกุล พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ นิชฌาพิกุล พิกุลหอม

คำว่า บงกช พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ บงกชพนาไพร

คำว่า กมูท พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ กมูทพิมาน

คำว่า ลำไย/ลำไย พบการใช้จำนวน 23 ครั้ง ได้แก่ ลำไยบันดาล ลำไยขจร ลำไยนิรนาท พณลำไย ยวงลำไย ลำไย กนก ลำไยงาม ลำไยเจริญ ลำไยนิยม ลำไยประภา ลำไยไพรวัน ลำไยรุ่งเรือง ลำไยวงศธร ลำไยวิจิตร ลำไยวิมล ลำไยสกุล ลำไยสถิต ฯลฯ

2.1.3 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับน้ำ ใสน้ำ สายน้ำ ลำคลอง และทะเล พบการใช้นามสกุล ในลักษณะนี้จำนวน 16 คำ ได้แก่ น้ำ ธาร คลอง สินธุ์ บึง ชล นที สมุทร สายชล คงคา วารี ชลธิ ธารา รันตี ชโลบล เมฆ หมอก น้ำพุ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า น้ำ พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ทำน้ำดิน โจนอ่างน้ำ น้ำหอม

คำว่า ธาร พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เย็นสายธาร สวัสดิ์ทิพย์ธาร

คำว่า คลอง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ คลองแห่ง

คำว่า สินธุ์ พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ สินธุ์เจริญ เปี่ยมสินธุ์ กระสินธุ์สมุทร

คำว่า บึง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ บึงโบราณ

คำว่า ชล พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ชลประเสริฐ

คำว่า นที พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ นทีทอง แผ่นนที จิตรนที สวัสดิ์นที

คำว่า สมุทร พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ แสงสมุทรพิทักษ์ กระสินธุ์สมุทร

คำว่า ธารา พบการใช้จำนวน 7 ครั้ง ได้แก่ ธาราวนารักษ์ ธาราสวัสดิ์คีรี ธาราเจริญ พรภักธธารา ศิลาธาราเลิศ น้ำพุ ธาราทิพย์ ธาราพนาไพร

คำว่า สายชล พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ฟองสายชล มองสายชล

คำว่า น้ำพุ พบการใช้จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ น้ำพุ ตระกูลน้ำพุพัฒนา น้ำพุกำเนิด น้ำพุธาราทิพย์ น้ำพุรุ่งเรือง

2.1.4 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสัตว์ พบการใช้นามสกุล ในลักษณะนี้จำนวน 14 คำ ได้แก่ ช้าง คช โต้ง ดั่ง เสือ สิงห์ นาค ครุฑ อัสว ชาลวัน คชสาร ไอยรา นาคา มัจฉา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ช้าง พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ พงษ์ช้างอยู่ ช้างพลาย ช้างยก

คำว่า โต้ง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ โต้งฟ้า

คำว่า ด้วง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ด้วงสวัสดิ์

คำว่า เสือ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เสือศิริ พันธุ์เสือ

คำว่า สิงห์ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ สิงห์สถิต

คำว่า นาค พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ นาคนาคา นาควา นาควา เข้มนาค ภูผวนาค นาคพุทธ เพชรนาค

คำว่า ไอยรา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ไอยราผาทอง

คำว่า นาคา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ นาคนาคา

คำว่า มัจฉาสร้อย พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ มัจฉาสร้อย

2.1.5 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน คำ 23 ได้แก่ ฟ้า ดาว เกตุ รุ่ง เมฆ หมอก จันทร์ ทิวา รพี รพี รวิ นภัส สุริยะ จันทร์ จันทร์ แสง ภา พายุ เพลิง ประภา อาภา ประทีป นารา¹ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ฟ้า พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ โด่งฟ้า ฟ้าเพ็ญวิทยากุล

คำว่า ดาว พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ดาวเรือง ดาวแสง ภูนาดาว

คำว่า เกตุ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เกตุสุวรรณ

คำว่า รุ่ง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ สังขเรืองรุ่ง

คำว่า เมฆ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เมฆบุตร เมฆประยูร

คำว่า หมอก พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ หมอกไชย

คำว่า จันทร์ พบการใช้จำนวน 17 ครั้ง ได้แก่ ชนจันทร์ จันทร์เขต จันทร์ศิริ จันทร์เจือ จันทร์ชนะภัย จันทร์ทอง จันทร์นา จันทร์เปรม จันทร์เปียง จันทร์ภูมิ จันทร์วังทอง จันทร์ศิริศิริกุล ไชยจันทร์ ประจวบจันทร์ ผลจันทร์ พัฒน์จันทร์หอม วงศวันจันทร์

คำว่า ทิวา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ สุขทิวา

คำว่า รพี พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ รพีวรเดช

คำว่า รพี พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ รพีรัตนพงษ์

คำว่า แสง พบการใช้จำนวน 15 ครั้ง เช่น แสงฉาย แสงมาศ แสงมาศ สตัยแสง แสงสมุทรพิทักษ์ แสงสุริศรี แสงวิจิตร ตระกูล กิจแสงทอง คงแสงงาม วิเศษแสงสี

คำว่า ภา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ชนภากุล

คำว่า พายุ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ พายุพัด

คำว่า เพลิง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เพลิงไพรเย็น

คำว่า ประภา พบการใช้จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ ลำไยประภา ไทรสังขประภา ศิริประภามาส นาสวนประภา พัชรพรประภา

คำว่า นารา พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เกริกนารากุล นาราลิขิต

2.2 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง ความสมบูรณ์ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 46 คำ เช่น โชค ไชย เรือง รุ่ง โชติ ภัก พัฒน์ ศรี ธิต ภาวิ เจริญ เถกิง จิรา ถิร ชุต ชัชวาล ประสิทธิ์ พิพัฒน์ พัฒน์ พัฒนา อุดม ชวาล เชวง สมบูรณ์ ศุภ (ศุภะ) โรจน (โรจน์) วัฒนะ วัฒน วัฒนา จิร ฐิติ ดิเรก ไพบุลย์ วิวัฒน์ อริย อิทธิ รุ่งเรือง วิบูลย์ จรัส จรัส ฯลฯ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า โชค พบการใช้จำนวน 15 ครั้ง ได้แก่ กิจโชคประเสริฐ กุลกอบโชค โชคชัยกลกิจ โชคบุญเจริญ โชคพุ่มเจริญ โชคศรีเจริญ โชคสิริดำรง ทวีโชคกัทร ทวีทรัพย์มีโชค ไทรสังขสินโชค ธีรโชคดี มหาโชคธรณี โรจนโชค สวัสดิ์สิทธิโชค อนันต์ทวีโชค

คำว่า เรือง พบการใช้จำนวน 7 ครั้ง ได้แก่ ธนพัฒน์เรืองฤทธิ์ เรืองเจริญ เรืองเนตร เรืองพนาเวศ เรืองโรจน์ เลิศเรืองฤทธิ์ สังขเรืองรุ่ง

¹ แปลว่า รัศมี

คำว่า โชติ พบการใช้จำนวน 19 ครั้ง เช่น กิตติโชติวราณนท์ โชติวิชัยกุล โชติทวีสุข โชติประดิษฐ์ โชติพนาไพร โชติวรมะ โชติสุวรรณ ทรัพย์โชติ ปรีดีโชติ ฯลฯ

คำว่า ศรี พบการใช้จำนวน 40 ครั้ง เช่น ไกรศรีพสุช จันทรศรีกรุล ทองผาชัยศรี ไทรสังศรีดำรง ไทรสุวรรณศรี ภูศรี ร่มโพธิศรี ฯลฯ

คำว่า เจริญ พบการใช้จำนวน 47 ครั้ง เช่น ขีเจริญสุข เจริญประนอม เจริญภิรมย์จิตร เจริญรัตน์ศิริ เจริญศิริรักษา เจริญสุขอรัญ โชบุญเจริญ โชพุมเจริญ ทรัพย์เจริญพนา ทองกาญจน์เจริญ ชาราเจริญ นาสวนเจริญวงศ์ นำเจริญ บ้านกลางเจริญ

คำว่า สวัสดิ์ พบการใช้จำนวน 45 ครั้ง เช่น ชาราสวัสดิ์ศิริ นาสวนสวัสดิ์ ภูพนาสวัสดิ์ สวัสดิ์กระตื่อง สวัสดิ์จันทร์รา สวัสดิ์จรัส สวัสดิ์ชโลบลกุล สวัสดิ์เชิดวงศ์ สวัสดิ์โชติเดช สวัสดิ์ทิพย์ธาร สวัสดิ์นที สวัสดิ์บุญเลิศ สวัสดิ์พงษ์ไพร สวัสดิ์พนาไพร ฯลฯ

2.3 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 39 คำ ได้แก่ เกิด ช่วย ชู พลี สัตย์ พันธุ์ มอง แดก แคล้ว ก้าว นำ เชิด โจน ใต้ จรัส ก่อ โดน ทา พึ่ง ย้ง ยืน เปลี่ยน แบ่ง อาบ ประจบ ประดับ ถนอม วันทนา รัก ภัคดี สุจริต เอื้อ ณรงค์ ยุทธนา อยู่ สิง คง ตั้ง ประสพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า เกิด พบการใช้จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ เกิดแก้ว เกิดนอก เกิดน้อย เกิดศิริ พรทิวเกิดมล

คำว่า ช่วย พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ช่วยบำรุง ช่วยบำรุงวงศ์

คำว่า ชู พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ แก้วชูเชื้อ ชูใจ ชูเชิดมงคลกุล ชูเลิศ

คำว่า พลี พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ พลีเพื่อชาติ

คำว่า สัตย์ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ สัตย์ต่อชาติ

คำว่า พันธุ์ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ พันธุ์แก้ว เสตะพันธุ์

คำว่า มอง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ มองสายชล

คำว่า รัก พบการใช้จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ รักไทย รักชาติ รักอยู่ รักไพรบุญ รักสกุลใหม่

คำว่า ภัคดี พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ จิตวัชรภัคดี ภัคดีภูมิโชติสกุล ภัคดีเจริญรักษา ภัคดีวราวงศ์ ภัคดีวิชัยกุล ภัคดีอุทธรณ์

คำว่า สุจริต พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ สุจริต นาสวนสุจริต

คำว่า เอื้อ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ธนากุลเอื้ออังกูร เอื้อวงศ์อารีย์

คำว่า ณรงค์ พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ณรงค์นาทวารี ณรงค์ฤทธิไกร สวัสดิ์ณรงค์

คำว่า ยุทธนา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ยุทธนาพิพัฒน์

คำว่า อยู่ พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ พงษ์ข้างอยู่ ศรีอยู่นุ้ม อยู่ดี อยู่ถาวรกาญจน์ อยู่ผาสุข อยู่สำราญ

คำว่า สิง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ สิงสายธาร

คำว่า คง พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ คงน้อย คงนันทิ คงพงศ์ประยูร คงแสงงาม

คำว่า ตั้ง พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ตั้งจิต ตั้งเขาทอง เพชรตั้งตระกูล

คำว่า ประสพ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ประสพกาญจน์

2.4 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับเครื่องประดับ ทรัพย์สินเงินทองของมีค่า พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 29 คำ เช่น เพชร พลอย ทอง เงิน คำ เหม แก้ว สิน ทรัพย์ สร้อย จัตร กนก รัตน มณี ธนะ ธน ธนา วัชร วัชรระ กาญจน ฯลฯ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า แก้ว พบการใช้จำนวน 29 ครั้ง เช่น เกิดแก้ว แก้วกลางพนา แก้วกอง แก้วเกรียงไกร แก้วใจทิ แก้วชูเชื้อ แก้วประดิษฐ์ แก้วพงษ์ไพร แก้วไพจิตร ฯลฯ

คำว่า สิน พบการใช้จำนวน 8 ครั้ง ได้แก่ สินธนู ไทรสังขवालสิน ไทรสังขเขวงสิน ไทรสังขดำรงสิน ไทรสังขสินโชค ไทรสังขสินโชค ไทรสังขสินธิติ เลิศสินเกรียงไกร

คำว่า ทรัพย์ พบการใช้จำนวน 22 ครั้ง เช่น กมลคุ้มทรัพย์ กั่วเจริญทรัพย์ ขยายทรัพย์ ชุมทรัพย์คีรี เจริญทรัพย์ ทรัพย์เจริญพนา ทรัพย์ทินโชติ ทรัพย์ธรรมชาติ ทรัพย์ประมุล ทรัพย์ประเสริฐ ทรัพย์พัฒนาสกุล ทรัพย์ไพบูลย์ ทรัพย์วิมล สกุล ฯลฯ

คำว่า สุวรรณ พบการใช้จำนวน 21 ครั้ง เช่น กมลสุวรรณกิจ กันทรสุวรรณ แก้วสุวรรณ ครุฑสุวรรณ โชติสุวรรณ ไทรสุวรรณ ไทรสุวรรณศรี นาสวนสุวรรณ ประสิทธิ์สุวรรณ ภูมิภาควรรณ

คำว่า กาญจน พบการใช้จำนวน 13 ครั้ง ได้แก่ กาญจนขจรไกล กาญจนคชินทร์ กาญจนดำรงสกุล กาญจนธรรมศิริ กาญจนรณกร กาญจนวิวัฒน์ กาญจนศิลป์ กาญจนสกุล กาญจนสาธิต กาญจนสิริพร พงษ์กาญจนวิชัย พิทักษ์กาญจนกร เลาหากาญจนโรจน์

2.5 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับความมีเกียรติยศชื่อเสียง ยอมรับนับถือ พบการใช้นามสกุล ในลักษณะนี้จำนวน 23 คำ ได้แก่ คำว่า เกริก ไกร เกรียง ก้อง แก่น นาท ขจร ไพศาล กัมปนาท เกรียงไกร วิศาล ขยาย นรินาท เกียรติ กิตติ กิตติ กฤติยา กฤตย กฤตยา กิตติคุณ นิยม เฉลิม ศักดิ์ศรี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า เกริก พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เกริกนารากุล

คำว่า ไกร พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ ไกรเกรียง ไกรชนโกศล ไกรศรีพัส ไกรศรีอนันต์ ณรงค์ฤทธิ์ไกร เลิศเผด็จไกร

คำว่า เกรียง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ไกรเกรียง

คำว่า ก้อง พบการใช้จำนวน 10 ครั้ง ได้แก่ ก้องขจรศิริ ก้องขุนศิริ ก้องความดี ก้องนันทวัชร ก้องพื้นพสุธา ก้องสนั่น ปฐพี ก้องสนั่นไพร ก้องสนั่นเมือง กิจก้องพนา กิตติคุณก้องไพร

คำว่า แก่น พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ แก่นศรี

คำว่า นาท พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ณรงค์นาทวารี

คำว่า ขจร พบการใช้จำนวน 11 ครั้ง ได้แก่ ก้องขจรศิริ กาญจนขจรไกล กิตติขจรศิริ ขจรแก้วกล้า ขจรไพศาล ขจรสารวยกิจ ทองผาภูมิขจร เทียนขจรศรี นาสวนขจร พงษ์ศักดิ์ขจร ลาโยขจร

คำว่า ไพศาล พบการใช้จำนวน 12 ครั้ง ได้แก่ กนกพนาไพศาล กฤตยาไพศาล ขจรไพศาล ธัญชาติไพศาล พงษ์ไพศาล ไพศาลธนโชติ ไพศาลธรรม ไพศาลผดุง วงษ์ไพศาล สุขไพศาล หวั่งเจริญไพศาล เหมไพศาลพิพัฒน์

คำว่า กัมปนาท พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ กัมปนาทชลธี

คำว่า เกรียงไกร พบการใช้จำนวน 7 ครั้ง ได้แก่ เกรียงไกร เกรียงไกรพ สุขแก้วเกรียงไกร นาสวนเกรียงไกร ผาภูมิเกรียงไกร เลิศสินเกรียงไกร สังขะเกรียงไกร

คำว่า เกียรติ พบการใช้จำนวน 8 ครั้ง ได้แก่ เกียรติคุณ เกียรติวราภัก เกียรติศิริกุล ฐานเกียรติสกุล ธนะเกียรติโกศล บำรุงเกียรติ สังขเกียรติคุณ สังขละเกียรติคุณ

คำว่า กิตติ พบการใช้จำนวน 15 ครั้ง ได้แก่ กรกิตตินันท์ กิตติขจรศิริ กิตติคุณก้องไพร กิตติฉัตรกุล กิตติโชติวรานนท์ กิตติพรชนิตร์ กิตติวรากล ทองผากิตติ ทองผาภูมิกิตติ นาสวนกิตติ บวรกิตติวัฒนา บ้านกลางกิตติ ปัญญากิตติพิชัย ภัทรกิตติโชติ มณีกิตติสุข

คำว่า กิริติ พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ กิริติชัยกร กิริติวรกุล กิริติศรัณย์ ณัฐฐากิริติ

คำว่า กฤติยา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ กฤติยาเลื่องลือ

คำว่า กฤตย พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ กฤตยความดี กฤตยคุณธรรม กฤตยสดี

คำว่า กฤตยา พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ กฤตยาไพศาล กฤตยารุ่งเรือง

คำว่า กิตติคุณ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ กิตติคุณก้องไพร

คำว่า นิยม พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ นิยมพันธุ์ นิยมยอดศิริ

2.6 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 18 คำ ได้แก่ ช้อน ขัน เข็ม ชุด เทียน แท่น แผง พาน แพร เสา สาสน์ คนโท ธนู สำเภา ปรางค์ ปกรณ มัลย์ เจดีย์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ช้อน พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ช้อนพลอย

คำว่า ขัน พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ขันแก้ว ขันจันทร์ ขันทอง

คำว่า เข็ม พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ เข็มทอง เข็มนา

คำว่า ชุด พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ชุดงาม

คำว่า เทียน พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เทียนขจรศรี

คำว่า เจดีย์ พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ สังขเจดีย์ สังขเจดีย์ชัย สังขละเจดีย์ชัย สุวรรณเจดีย์

2.7 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับความสวยงาม พบการใช้ในนามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 14 คำ ได้แก่ หล่อ งาม จิตร วิไล โสภณ โสภา วิจิตร ไพจิตร วิลาศ อำไพ อาภา รุจิ สุนทร ลลิตา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า หล่อ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ หล่อเย็นง

คำว่า งาม พบการใช้จำนวน 15 ครั้ง ได้แก่ คงแสงงาม งามยิ่ง งามยี่สุน ชุดงาม ทองผางงาม ทองผางงามสง่า ทองผาสีงาม ธีรงามทอง แปงงาม ผ่องงามวงศ์ ร่มไพรงาม ร่วมไพรงาม รุ่งวงศ์งาม ลำไยงาม วงศ์งามชัย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า จิตร พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ จิตรนที แท่นจิตร

คำว่า วิไล พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ นาสวนวิไล

คำว่า โสภณ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ นิรันดร์โสภณกุล สุทธิโสภณ

คำว่า โสภา พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ แดงโสภา ทองผาโสภา ภูโสภา มณีไพรย์โสภา สังขโสภา โสภาบัจจุสมัย

คำว่า วิจิตร พบการใช้จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ เขียววิจิตร ลำไยวิจิตร จิตรไทย วิจิตรราษฎร์ดี แสงวิจิตรตระกูล

คำว่า ไพจิตร พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ แก้วไพจิตร สังขไพจิตร

คำว่า วิลาศ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ สังขวิลาศ

2.8 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับคุณธรรม ความดี ความเป็นมงคล พบการใช้ในนามสกุล ในลักษณะนี้จำนวน 13 คำ ได้แก่ ขวัญ บุญ ธรรม ดี มีง ความดี คุณธรรม มงคล โกศล सार กวิน สิรินทร์ บุญญา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ขวัญ พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ขวัญประเสริฐวารี ขวัญธนสกุล ขวัญชนะไพบุลย์

คำว่า บุญ พบการใช้จำนวน 16 ครั้ง ได้แก่ บุญแก้ว บุญเชิญ บุญไทย บุญมาก บุญมี บุญพา โชคบุญเจริญ บุญเจริญ บุญพิทักษ์ บุญศิริ บุญเสริมถาวรกิจ บุญเจริญกุล รักไพโรจน์ โรจน์บุญถึง วิวัฒน์บุญสิริ สวัสดิ์บุญเลิศ

คำว่า ธรรม พบการใช้จำนวน 9 ครั้ง ได้แก่ กันหาธรรม กาญจนาธรรมศิริ กุลธรรมภัทร จรัสธรรมกุล เดชไชยธรรม ธรรมพิทักษ์ ธรรมศิลป์ ไพศาลธรรม ภัทรดำรงธรรม

คำว่า ดี พบการใช้จำนวน 18 ครั้ง ได้แก่ อยู่ดี แดงดี วงศ์ดี วันดี คอนานดี ธีรโชคดี นาราลเลิศดี บริวารดี ประเสริฐดี มานะดี สกุลเจริญดีเลิศ สวนใจดี สวัสดิ์เดชดี สังขสมบุญดี สุวรรณดี เหมือนสังขดี

คำว่า มีง พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ มีงธนบดี มีงวัช มีงผดุงเดชา

คำว่า คุณธรรม พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ครองคุณธรรม เดชคุณธรรม กตยคุณธรรม

คำว่า ความดี พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ กตยความดี ก้องความดี

คำว่า มงคล พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ มงคลรัตนเดช มงคลเลิศ มงคลวงศ์ มงคลวัฒน์เดช มงคลสวัสดิ์เกษม มงคลอริยทรัพย์

2.9 ความหมายเกี่ยวกับเชื้อสาย วงศ์ตระกูล พบการใช้ในนามสกุลที่มีความหมายเกี่ยวกับเชื้อสาย วงศ์ตระกูล มีปรากฏคำที่ใช้ 12 คำ ได้แก่ คำว่า กุล เชื้อ ชาติ พันธุ์ พงษ์ วงศ์ สาย ประยูร ตระกูล วาน สกุล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า กุล พบการใช้จำนวน 85 ครั้ง เช่น คงคากุล คีรีรักษากุล จันทร์ศิริศรีกุล โชติวิชัยกุล ไตรรัตนกุล พระนงพิทักษ์กุล ไทรสังขรินกุล ไทรสังขารังกุล ธนาเจริญวิทยากุล บำรุงกุล บุญญาเจริญกุล ฯลฯ

คำว่า เชื้อ พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ แก้วชูเชื้อ เชื้อปิล็อก วิบูลย์เชื้อ

คำว่า ชาติ พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ ขันติชาติ ชาติเผือก พลีเพื่อชาติ พิทักษ์ชาติคีรี รักชาติ สัตย์ต่อชาติ

คำว่า วงศ์ พบการใช้จำนวน 27 ครั้ง เช่น กนกจารวงศ์ จันทร์วงศ์ ช่วยบำรุงวงศ์ เชิดวงศ์ ไต้วงศ์ นาสวนเจริญวงศ์ วงศ์ศิริกาญจน์ ศิริวงศ์ สวัสดิ์เชิดวงศ์

2.10 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับความสุขกายสบายใจ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 12 คำ ได้แก่ สุข ชื่น เพลิน นันท์ นันท เกษม ปรีดี ชันติ ภิรมย์ นันทกร สำราญ สันติ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า สุข พบการใช้นามสกุล 34 ครั้ง เช่น เกียรติกรสุข เจริญสุขอรัญ ภาภูมิสุขโข เพิ่มมีเจริญสุข มณีกิตติสุข สุขนา สุขประเสริฐ สุขไพโรจน์ สุขเสถียรพิภพ สุขสันต์ชัยกุล โชติทวีสุข แก้วสุขสบาย สุขทิวา สุขไพศาล สุขสถาพรชัย ฯลฯ

คำว่า ชื่น พบการใช้นามสกุล 4 ครั้ง ได้แก่ ชื่นฤดี บ้านกลางชื่นกมล ลำไยหวานชื่น หอมชื่น

คำว่า เพลิน พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ เพลินไพโรจน์

คำว่า นันท์ พบการใช้นามสกุล 3 ครั้ง ได้แก่ กรกิตตินันท์ นันท์นิธิกุลกร เศรษฐนันท์

คำว่า เกษม พบการใช้นามสกุล 6 ครั้ง ได้แก่ เกษมกาญจนา เกษมปรีเปรม ชูติวุฒิเกษม บวรอุดมเกษม พรเกษมรุ่งโรจน์ มงคลสวัสดิ์เกษม

คำว่า ปรีดี พบการใช้นามสกุล 2 ครั้ง ได้แก่ ปรีดีรัฐโชติ สังขปรีดี

คำว่า ชันติ พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ ชันติชาติ

2.11 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความฉลาด พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 10 คำ ได้แก่ ชาญ ช่าง เจน ธิติ ชีร ชีระ ปัญญา วิญญู กวี ถนัด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ชาญ พบการใช้นามสกุล 3 ครั้ง ได้แก่ เจริญชัยชาญกิจ ชาญซงพงศ์ ชาญทองไพร

คำว่า เจน พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ เจนภูผา

คำว่า ธิติ พบการใช้นามสกุล 7 ครั้ง ได้แก่ ไทโรจน์ธิตีสุรีย์ ไทโรจน์พรธิตี ไทโรจน์สินธิตี ธิตีกิจรุ่งเรือง ธิตีชัชวาล ธิตีรัตนสกุล สังขธิตี

คำว่า ชีร พบการใช้นามสกุล 7 ครั้ง ได้แก่ กลมชีรมณี ธนภัคชีรกุล ชีรงามทอง ชีรโชคดี ชีรภูผา ชีรภูผา นันทจักรชีรกุล

คำว่า ชีระ พบการใช้นามสกุล 2 ครั้ง ได้แก่ ชีระอมรนันท สกุลชีระดิลก

คำว่า ปัญญา พบการใช้นามสกุล 5 ครั้ง ได้แก่ ปัญญา ทาปัญญา ปัญญากิตติพิชญ์ พริยาปัญญากร สังขปัญญา

คำว่า ถนัด พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ ถนัดพงษ์ไพร

2.12 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับลักษณะความเป็นเลิศ วิเศษยอดเยี่ยม พบการใช้นามสกุล ในลักษณะนี้จำนวน 9 คำ ได้แก่ เลิศ เเด่น ทิพย์ บวร ภัทร เศรษฐ ประเสริฐ วิเศษ ยศร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า เลิศ พบการใช้นามสกุล 16 ครั้ง ได้แก่ ทวีเลิศเดชา นาราเลิศดี ปรีเลิศ พรเลิศรัตน มงคลเลิศ เลิศธนโยธิน เลิศเผด็จไกร เลิศเรืองฤทธิ์ เลิศวรเดช เลิศสินเกรียงไกร ศิริธราเลิศ สกุลเจริญดีเลิศ สวัสดิ์บุญเลิศ สังขละพนเลิศ สังข์เลิศ สังขนาเลิศ

คำว่า เด่น พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ เด่นสว่าง

คำว่า ทิพย์ พบการใช้นามสกุล 6 ครั้ง ได้แก่ เกสรพฤษาทิพย์ เจริญสกุลทิพย์ ทิพย์สังวาล น้ำพุธาราทิพย์ วลัยทิพย์พนา สวัสดิ์ทิพย์ธาร

คำว่า บวร พบการใช้นามสกุล 8 ครั้ง ได้แก่ กิรติบวรกุล ทองภาภูมิบวร บวรกาญจนา บวรกิตติวัฒนา บวรสิริกาญจน์ บวรอุดมเกษม รัตนบวรโรจน์ ศิริพงษ์บวร

คำว่า ภัทร พบการใช้นามสกุล 8 ครั้ง ได้แก่ กุลธรรมภัทร เกียรติวราภัทร แก้วภัทรกาญจน์ พรภัทรธรา ภัทรกิตติโชติ ภัทรดำรงธรรม ภัทรยุคลธร วราภัทรกุล

2.13 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับความขาวสะอาด บริสุทธิ์ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 9 คำ ได้แก่ ผ่อง เผือก วิสุทธิ์ พิสุทธิ์ บริสุทธิ์ สกาว วัฒน สุวัฒน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ผ่อง พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ ผ่องงามวงศ์

คำว่า เผือก พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ ชาติเผือก

คำว่า วิสุทธิ์ พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ สังวิสุทธิ์

คำว่า พิสุทธิ์ พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ สังพิสุทธิ์

คำว่า บริสุทธิ์ พบการใช้นามสกุล 1 ครั้ง ได้แก่ นาสวนบริสุทธิ์

คำว่า สกาว พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ สังขสกาว

คำว่า วิมล พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ลำไยวิมล ทรัพย์วิมลสกุล

2.14 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 9 คำ ได้แก่ เหงา หวัง คร้าม ชม ขำ จง สม ประสงค์ บรรเทา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า เหงา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เหงาเชียง

คำว่า หวัง พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ หวังเจริญไพศาล หวังน้ำใจ หวังสุข

คำว่า คร้าม พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ คร้ามธงชัยสกุล คร้ามพงศ์ไผ่

คำว่า ชม พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ชมภูธร

คำว่า ขำ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ขำเจริญ ขำพงษ์ไผ่

คำว่า จง พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ จงสุขศรี จงรียกุล

คำว่า สม พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ สมนามทอง สมประโคน สมแผก

คำว่า ประสงค์ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ประสงค์สันต์ ไทยประสงค์

2.15 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครอง การบำรุงรักษา พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 8 คำ ได้แก่ ครอง รักษา คุ่มครอง พิทักษ์ บำรุง ธารง ดำรง บริรักษ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า ครอง พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครองคุณธรรม ครอบครองวงษ์

คำว่า รักษา พบการใช้จำนวน 7 ครั้ง ได้แก่ ดำรงรักษ ธารวนารักษ บอองดำรงรักษ ประชารักษ พนารักษ รักษกาญจน์วัฒน์ อัครรักษทรัพย์

คำว่า คุ่มครอง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ คุ่มครองตน

คำว่า พิทักษ์ พบการใช้จำนวน 22 ครั้ง เช่น ขุนพิทักษ์ ตระนงพิทักษ์กุล เทพพิทักษ์ ธรรมพิทักษ์ บุญพิทักษ์ พนาพิทักษ์สกุล พิทักษ์กมลวิทย์ พิทักษ์กาญจนกร พิทักษ์ธีร์ พิทักษ์ชาติรี พิทักษ์ชาติศิริ พิทักษ์ไชยวิจิต พิทักษ์พนารามฤทธิ์ พิทักษ์ภูผา ฯลฯ

คำว่า บำรุง พบการใช้จำนวน 5 ครั้ง ได้แก่ ช่วยบำรุง ช่วยบำรุงวงศ์ บำรุงกุล บำรุงเกียรติ รัตนบำรุง

คำว่า ธารง พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ ไทรสังขธารง ไทรสังขธารงกร ไทรสังขธารงกุล ธารงสกุลศิริ วิจิตรธารงศักดิ์ สวัสดิ์ธารงกุล

คำว่า ดำรง พบการใช้จำนวน 13 ครั้ง ได้แก่ กาญจนดำรงสกุล โชคสิริดำรง ดำรงพงษ์ ดำรงพันธุ์ ดำรงรักษ ดำรงสิริธร ไทรสังขดำรงพร ไทรสังขดำรงสิน ไทรสังขดำรง ไทรสังขศรีดำรง บอองดำรงรักษ ภัทรดำรงธรรม สังขดำรง

คำว่า บริรักษ์ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ สวัสดิ์บริรักษ์

2.16 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพระพุทธรเจ้า พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 8 คำ ได้แก่ ภควัด พุทธ พุทธา อินทร์ อินทะ อินท อินทร เทพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า เทพ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เทพพิทักษ์

คำว่า พุทธา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ศรีพุทธา

คำว่า อินทร์ พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ อินทร์กุล อินทร์รักษา

คำว่า อินทะ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ อินทะฤทธิ์

คำว่า อินท พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ อินทวงศ์

คำว่า อินทร พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ อินทรนารี อินทรวัน

คำว่า ภควัด พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ภควัดสุขชัยกุล

คำว่า พุทธ/พุทธา พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ นาคพุทธ พุทธพงษ์ พุทธวงศ์ พุทธหอม ศรีพุทธา

2.17 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับบุคคล พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 7 คำ ได้แก่ ปู่ แม่ โยม กร² ราษฎร บริวาร ประชา ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า แม่ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ แม่นาชม

คำว่า โยม พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ โยมไทย

คำว่า กร พบการใช้จำนวน 19 ครั้ง ได้แก่ กรกิตติพันธ์ กรชนาชัย กาญจนกร กิตติชัยกร ชุติตากรกนก ไชยภาสกร ไทรสังขกรธำรง ทักษกรกุล ไทรสังขกรินกร ไทรสังขธำรงกร นันทกรพงษ์กุลนันท์ นิธิกุลกร พิทักษ์กาญจนกร พริยาปัญญากร สกุลกรทินโชติ สวัสดิ์กรกุล สิทธิชนกรกุล สิรินกรกุล อาชีวะเกษตรกร

คำว่า ราษฎร พบการใช้จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ พิทักษ์พนารราษฎร พิทักษ์วนารราษฎร

คำว่า บริวาร พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ บริวารดี

คำว่า ประชา พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ประชารักษ์

2.18 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับกิจการงาน อาชีพ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 5 คำ ได้แก่ กิจ กิจการ อาชีวะ เวช ศิลป์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า กิจ พบการใช้จำนวน 17 ครั้ง ได้แก่ กมลสุวรรณกิจ กิจก้องพนา กิจการสำเร็จ กิจโชคประเสริฐ กิจแสงทอง ขจรสารวยกิจ ขยายการกิจ จินดาวรรณกิจ เจริญชัยชาญกิจ เจริญรุ่งทวีกิจ โชคชัยกลกิจ เอกกิจ ธิดากิจรุ่งเรือง บุญเสริมถาวรกิจ วัฒนเจริญกิจ เวชยากิจ สวัสดิ์พนากิจ

คำว่า กิจการ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ กิจการสำเร็จ

คำว่า อาชีวะ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ อาชีวะเกษตรกร

คำว่า เวช พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เวชยากิจ

คำว่า ศิลป์ พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ กาญจนศิลป์ ธรรมศิลป์ ศิลป์ไชยบุรณ อุดมเจริญศิลป์

2.19 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับร่างกาย และจิตใจ พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 5 คำ ได้แก่ จิต จิตต์ ใจ กมล ผม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า จิต พบการใช้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ จิตรัตน์อารีย์ ตั้งจิต สังขจิต

คำว่า จิตต์ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ จิตต์ประเสริฐ

คำว่า ใจ พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ แก้วใจทิ ใจปิง ใจอดทน ชูใจ ร่มเย็นใจ สวนใจดี หวังน้ำใจ

คำว่า กมล พบการใช้จำนวน 8 ครั้ง ได้แก่ กมลคุ้มทรัพย์ กมลพรสกุล กมลสุวรรณกิจ ไทรสังขกมล บ้านกลางชื่นกมล พิทักษ์กมลวิทย์ สังขกมล อุดมสิทธิกมล

คำว่า ผม พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ ผมหอม

2.20 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับวาจาคำพูด คำพร พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 4 คำ ได้แก่ พร วร พาที คำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คำว่า พร พบการใช้จำนวน 25 ครั้ง ได้แก่ กมลพรสกุล กาญจนสิริพร กิตติพรชนิตว์ คชาพร จรัสพรรัตนกุล จิตติพรสกุล ไทรสังขเฉลาพร ไทรสังขเชวงพร ไทรสังขดำรงพร ไทรสังขพรดำรง ไทรสังขพรธิติ พรเกษมรุ่งโรจน์ พรจรัสพัฒน์ พรจุฑารัตน์ พรทวีเกิดผล พรทิพา พรชนสิริกุล พรปิยโรจน์ พรพินิตกุล พรภัทรธรา พรเลิศรัตน์ พัชรพรประภา รัชนีพรกุล สกุลธัญญาพร อิทธิพรวัฒนา

คำว่า วร พบการใช้จำนวน 9 ครั้ง ได้แก่ โชติวรเมธ ประทีปวรกาญจน์ รพีวรเดช เลิศวรเดช วรประเสริฐ วรพงศ์เมธากุล วรพิศิษฐ์ ศักดิ์ศรีวรกุล สังขวนาวร

คำว่า พาที พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ พาทีไพเราะ

คำว่า คำ พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ คำหอม

² ผู้ก่อ ผู้ริเริ่ม ผู้ทำ

2.21 คำที่มีความหมายเกี่ยวกับถิ่นที่อยู่อาศัย พบการใช้นามสกุลในลักษณะนี้จำนวน 4 คำ เช่น ถิ่น เมือง เชียง แดน
คำว่า ถิ่น พบการใช้จำนวน 6 ครั้ง ได้แก่ ถิ่นเขาเหล็ก ถิ่นนาสวน ถิ่นผาแดง ถิ่นรักษา ถิ่นสวรรค์ ถิ่นแสนไกล
คำว่า เมือง พบการใช้จำนวน 4 ครั้ง ได้แก่ ศรีเมืองกาญจนนา กองสนั่นเมือง เมืองวงศ์ เหนือเมือง
คำว่า เชียง พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง ได้แก่ เหนงาเชียง
คำว่า แดน พบการใช้จำนวน 1 ครั้ง คือ โดนแดนไทย

ผลการวิเคราะห์ความหมายของนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงข้างต้น สรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

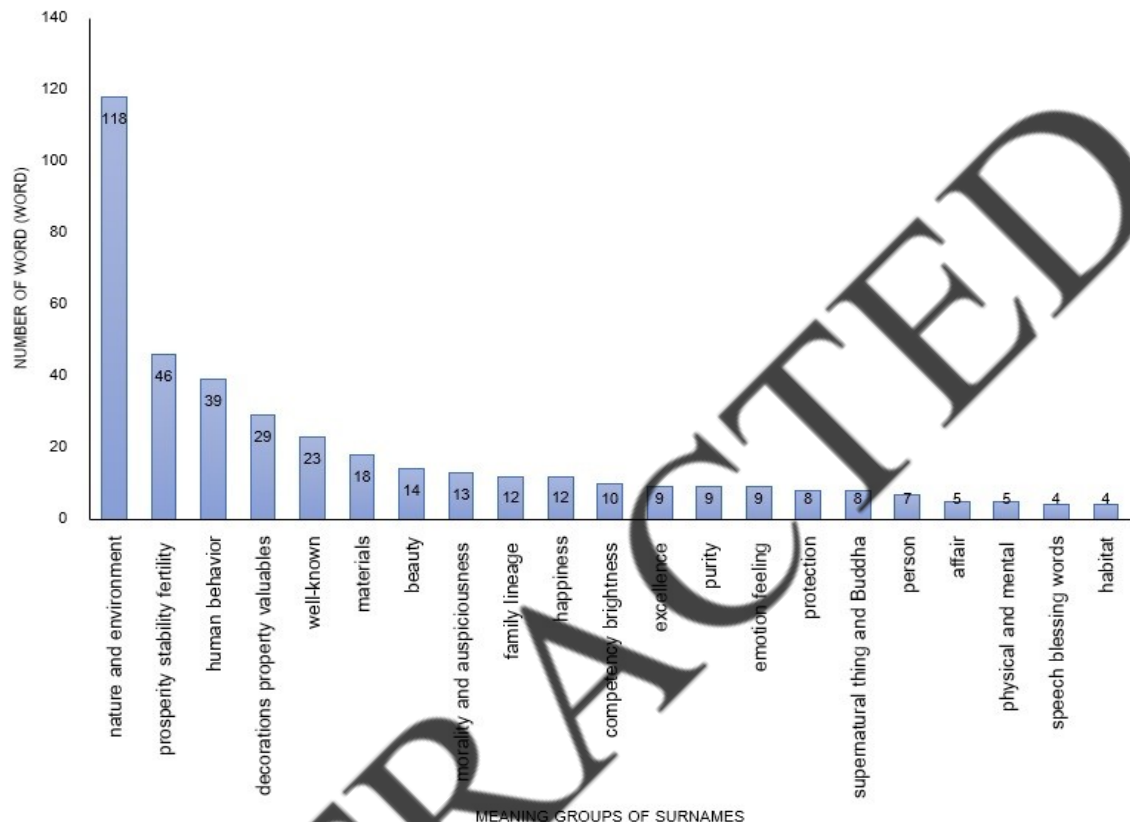

Figure 1 the meanings groups of surnames of Thai People of Karen lineage in Kanchanaburi Province

(Source: Chamniyom, 2024)

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความหมายของคำที่นำมาตั้งเป็นนามสกุลมีทั้งหมด 21 กลุ่ม โดยกลุ่มความหมายที่พบมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) ความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคง และความสมบูรณ์ และ 3) พฤติกรรมของมนุษย์

3. การวิเคราะห์โลกทัศน์ที่สะท้อนจากนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง

ผลจากการวิเคราะห์ความหมายของนามสกุลตามทฤษฎีอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์พบว่านามสกุลสะท้อนโลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ได้แก่ โลกทัศน์ที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โลกทัศน์ที่มีต่อมนุษย์ และโลกทัศน์ ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ดังนี้

3.1 โลกทัศน์ที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โลกทัศน์ที่มีต่อมนุษย์เป็นโลกทัศน์ที่สะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคคลด้านธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี มีวิถีชีวิตที่พึ่งพิงธรรมชาติเป็นหลัก ทำมาหากินอยู่ในป่า อาศัยความอุดมสมบูรณ์ของดินในการเพาะปลูกด้วยภูมิปัญญาแห่งวิถี "สื่อกาเวาะ" เป็นวิถีการทำมาหากิน เช่น การทำไร่ ทำสวนที่ต้องพึ่งพิงธรรมชาติ ป่าไม้ ภูเขา

และล้าธาร ควบคู่ไปกับการดูแล พื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์ หากคนกะเหรี่ยง ไม่รักษาวิธีการทำมาหากินของบรรพบุรุษ ก็เท่ากับไม่รักษาความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติและผืนป่า (Sirisai, 2008: 91) นอกจากนี้ ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรีได้ตั้งกฎระเบียบของหมู่บ้านเพื่อเป็นเครื่องมือในการรักษาป่า ได้แก่ 1) ไม่ล่าสัตว์ป่าทุกชนิด 2) ให้เพาะปลูก ในพื้นที่ทำกินเดิมที่เคยทำมาก่อนแล้วเท่านั้น และไม่ขายที่ทำกินให้แก่บุคลากรภายนอกโดยเด็ดขาด 3) ไม่ทำการใด ๆ ที่ทำให้เกิดไฟป่า 4) ใช้ประโยชน์จากป่าโดยให้สอดคล้องกับการอนุรักษ์เพียงเท่าที่จำเป็นแก่การยังชีพเท่านั้น 5) ไม่อนุญาตให้คนภายนอกเข้ามาตั้งถิ่นฐานในหมู่บ้าน 6) ไม่ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ขัดต่อกฎหมายและประเพณีวัฒนธรรมของหมู่บ้าน และ 7) ส่งเสริมการปฏิบัติตามความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของบรรพบุรุษอย่างเคร่งครัด (Sangawimon, 2011 : 25) กฎระเบียบดังกล่าวที่ต้งขึ้นนี้ เนื่องจากชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงมองว่าธรรมชาติอันได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ และล้าธาร มีคุณค่ายิ่งต่อชีวิตเนื่องจากใช้เป็นปัจจัยสี่ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น ใช้เป็นแหล่ง ที่อยู่อาศัย เป็นแหล่งสมุนไพรรักษาโรค เป็นพื้นที่ทำเกษตรกรรม ปลูกข้าวไร่ ซึ่งข้าวเป็นอาหารหลักของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ปลูกฝ้าย นำมาทอเป็นเสื้อผ้าหรือเครื่องนุ่งห่ม ของใช้ เช่น เสื้อผ้าผู้ชาย เสื้อผ้าผู้หญิง ชิ่น ยาม ฯลฯ สอดคล้องกับข้อมูลของ Chaichana & Udomsap (2016 : 136) ที่กล่าวไว้ว่า ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจังหวัดกาญจนบุรีมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายทำเกษตรกรรมและหาอาหารในป่า ภูเขา ล้าธาร เป็นต้น นับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยยึดกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระบบเครือญาติ มีสายสัมพันธ์ที่เหนียวแน่น ดำรงชีวิตด้วยวิถีแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่น “ลือกาเวาะ” ทำให้กลุ่มชาติพันธุ์นี้ดำรงชีวิตอยู่ได้ ในท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ในปัจจุบัน นามสกุลที่สะท้อนโลกทัศน์ดังกล่าว เช่น พัทธกะชาติศิริ หมายถึง รักษาวงศ์ถิ่นที่เกิดกับภูเขาทองผาตะกวด หมายถึง วงศ์ตระกูลที่มาจากทองผาภูมิ สายรันตี หมายถึง เชื้อสายที่มาจากแม่น้ำรันตี ซึ่งเป็นแม่น้ำในกาญจนบุรี พนาคุ้มวงศ์ หมายถึง ตระกูลที่รักษาป่า จะเห็นว่านามสกุลคนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงมีความหมายลึกซึ้งแสดงถึงปณิธานของคนที่อาศัยอยู่กับป่า รู้คุณค่าของป่าและธรรมชาติที่เลื่องลือชุกชุม นอกจากนี้ยังมีนามสกุลในลักษณะเช่นนี้อีกเป็นจำนวนมาก เช่น เจตนาคุ้มไพร ธาราพนาไพร สวัสดิ์พงไพร เขตพนาวิบูลย์ พนาพิทักษ์สกุล ธารานารักษ์ พัทธกะพนาธาร ภูผารุ่งเรือง บัวจันทร์เหลือง ไทรสังขมกล บงกชพนาไพร วารพัทธกุล ศิลธาราเลิศ สวัสดิ์ชโลบลกุล สวัสดิ์พิทยธาร ไอยราผาทอง ไทรสังขศรีดำรง กิตติคุณก้องไพร ฯลฯ

3.2 โลกทัศน์ที่มีต่อมนุษย์

โลกทัศน์ที่มีต่อมนุษย์เป็นโลกทัศน์ที่สะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคคลด้านพฤติกรรมของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิเคราะห์ความหมายของนามสกุล ผู้วิจัยพบว่าระบบความหมายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่มีต่อมนุษย์ โดยได้สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านความปรารถนาในชีวิต และด้านการให้ความสำคัญตามบริบทของสังคม ดังต่อไปนี้

3.2.1 โลกทัศน์ที่มีต่อความปรารถนาในชีวิต

แต่เดิมนั้นสังคมกะเหรี่ยงมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายท่ามกลางความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ดำเนินชีวิตตามหลักคิดหลัก 3 ประการ ได้แก่ 1) หลักคิด “ลือกาเวาะ” เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่สอนให้คนอยู่อย่างพอดี พึ่งพาตนเอง อยู่อย่างพอประมาณ รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีเหตุผลและรู้คุณค่า 2) หลักคิด “ถ่งเมียเวาะ” เป็นสัจธรรม หลักคำสอนที่เข้ามามีบทบาทสำคัญทำให้สังคมเกิดความพอดี และ 3) หลักคิด “เรียเจียเวาะ” เป็นกฎระเบียบ กติกา แนวปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมเพื่อความเสมอภาค (Sangawimon, 2011 : 1) นอกจากหลักคิดดังกล่าวแล้ว ยังมีคำกล่าวที่ว่า “มามีเขา เส้าบ้านนอกดอก” หรือ “เมื่ออยู่เถื่อนผ่านหมู่บ้าน” เป็นคำพูดเชิงสั่งสอนและตักเตือนอันลึกซึ้งแหลมคมของผู้เฒ่าผู้แก่ชาวกะเหรี่ยงที่สอนลูกหลานของตนให้ระมัดระวัง ถึงภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นกับสังคม และให้ตระหนักเมื่อความเจริญทางวัตถุผ่านสัญลักษณ์ คือ ถนน ไฟฟ้า และรถชนิดต่าง ๆ อย่างกลายเข้ามาสู่หมู่บ้านหรือชุมชน (Premphan et al, 2016 : 13) ทั้งหลักคิดและแนวคำสอนที่ปลูกฝังในสังคมกะเหรี่ยงมีระบบแบบเศรษฐกิจแบบพอเพียง เรียบง่าย สันโดษ ไม่นิยมเก็บสะสมสิ่งของต่าง ๆ มีเพียงสิ่งจำเป็น เช่น ข้าว พริกเกลือ สำหรับการปรุงอาหาร และเงินเพียงเล็กน้อยเอาไว้ใช้จ่ายในยามที่จำเป็นก็เพียงพอแล้ว

อย่างไรก็ตาม เนื่องด้วยการพัฒนาประเทศในช่วงที่ผ่านมาส่งผลให้ความเจริญทางสังคม และเศรษฐกิจได้ขยายไปสู่สังคมทุกภาคส่วน รวมถึงชุมชนชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงก็ได้รับการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตในหลาย ๆ ด้านด้วย ด้านการศึกษา การคมนาคม การค้าขายที่ขยายออกไป ย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งชีวิตทัศน์และโลกทัศน์มากขึ้นโดยลำดับ ความเป็นอยู่ของสังคมชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจากเดิมที่เป็นแบบเรียบง่าย การทำมาหากินที่พึ่งพาตนเองเป็นหลัก ก็เริ่มเข้าสู่ระบบตลาดมากขึ้น

คนนอกได้เข้าไปหาซื้อที่ดินเพื่อทำที่พักผ่อนหย่อนใจหรือรีสอร์ท รัฐบาลเข้าไปจัดการและจำกัดพื้นที่ในการปลูกข้าวไร่ด้วยวิธีการทางกฎหมายที่ขัดต่อวิถีดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยง คนหนุ่มสาวเริ่มออกจากหมู่บ้านเพื่อไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือเพื่อไปทำงานในโรงงาน (Premphan et al, 2016 : 13) เหล่านี้ล้วนสะท้อนให้เห็นว่า ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงมีโลกทัศน์เกี่ยวกับความปรารถนาเรื่องความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงในชีวิต ความมั่งคั่งร่ำรวยในทรัพย์สินเงินทอง ความสวยความงาม ความมีชื่อเสียงและความสงบสุข โลกทัศน์ดังกล่าวแสดงถึงความปรารถนาในชีวิตที่เกี่ยวเนื่องกับการมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันได้แก่ การศึกษา อาชีพ สุขอนามัย สาธารณูปโภค การอุปโภคบริโภค รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ในการตั้งนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงมีความหมายที่ดีเพราะถือว่าเป็นสิริมงคลที่พึงปรารถนาให้เกิดขึ้นในชีวิต เนื่องจากการตั้งชื่อหรือนามสกุลนั้น จะต้องเน้นความหมายที่ดี อันได้แก่ ความปรารถนาเรื่องความเจริญรุ่งเรืองความมั่นคงในชีวิต ความมั่งคั่ง ร่ำรวยในทรัพย์สินเงินทอง ความมีชื่อเสียง ความสุข ความรู้ความสามารถ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับคำว่าที่ว่า “คนไทยมักนำหน่วยศัพท์ที่มีความหมายดีอันถือว่าเป็นสิริมงคลมาใช้ในการตั้งชื่อ” (Sumniengngam, 2002 : 115) ผลการวิเคราะห์พบนามสกุลที่สะท้อนโลกทัศน์ดังกล่าว เช่น เพชรในดงเย็น ทองกาญจน์เจริญ แก้วกลางพนา แก้วพงไพร ทองผาขนก สวัสดิ์กนก ทองผาณรัตน์ ทองผาวัชร เรืองพนาเวศ กฤตยารุ่งเรือง สวัสดิ์โชติเดช ศรีเมืองกาญจนา ไทรสังขศรีดำรง ทองผาชัยศรี ไทรสังขสินธิติ สกุลเจริญดีเลิศ สังขเจริญชัย ตระกูลน้ำพุพัฒนา ไทรสังขเขวงพร มงคลสวัสดิ์เกษม ไทรสังขธิติสุรีย์ ถนัดพงไพร สังขเกียรติคุณ กิตติคุณก้องไพร นาสวนกิตติ นิยมยอดศิริ กฤติยาเลื่องลือ สังขเกรียงไกร ก้องขจรศิริ ก้องสนั่นปฐพี สังขปรีดี บ้านกลางชื่นกมล พิทักษ์สันติ เพลินไพรเย็น ผาภูมิสุขโข ฯลฯ

3.2.2 โลกทัศน์ที่มีต่อการให้ความสำคัญตามบริบทของสังคม

โลกทัศน์ที่มีต่อการให้ความสำคัญตามบริบทของสังคมเป็นโลกทัศน์ที่สะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคคลที่ให้ความสำคัญกับสิ่งต่าง ๆ ตามบริบทของสังคม ได้แก่ ถิ่นที่อยู่อาศัย ครอบครัว เชื้อสาย วงศ์ตระกูล และวาจาคำพูด ผลการวิเคราะห์ความหมายของนามสกุล ผู้วิจัยพบว่า ระบบความหมายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่มีต่อการให้ความสำคัญตามบริบทของสังคม ดังนี้

1) การให้ความสำคัญกับถิ่นที่อยู่อาศัย รักถิ่นฐานบ้านเกิดของตน ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงนิยมตั้งนามสกุลตามชื่อหมู่บ้าน ชื่อตำบล หรือชื่ออำเภอตามภูมิสำเนาที่อาศัยอยู่และเลือกใช้คำที่มีความหมายดี เป็นสิริมงคลกับตนเอง นามสกุลที่สะท้อนโลกทัศน์เกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับถิ่นที่อยู่อาศัย และรักถิ่นฐานบ้านเกิดของตน จะมีคำหรือกลุ่มคำที่เป็นชื่อถิ่นที่อยู่อาศัยของตนปรากฏเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของนามสกุลหลายแบบ ได้แก่ คำที่เป็นชื่อประเทศไทย เช่น รักไทย ภิรมย์ไทย ประยูรไทย ไทยชนะบรรณินดี สยามพิทักษ์ คำหรือกลุ่มคำที่เป็นชื่ออำเภอ เช่น ทองผาภูมิคำจร ทองผาภูมิกิตติ ทองผาภูมิขจร ทองผาภูมิจำเริญ ทองผาภูมิเขวง ทองผาภูมิบรร ทองผาภูมิปฐวี ทองผาภูมิประภาส ทองผาภูมิปรีดา สวัสดิ์บุญเลิศ สวัสดิ์เชิดวงศ์ สวัสดิ์กระเดื่อง สวัสดิ์ไฉไล สวัสดิ์ไชนกุล สังขเจติยชัย ฯลฯ และคำหรือกลุ่มคำที่เป็นชื่อตำบลหรือชื่อหมู่บ้านต่าง ๆ เช่น น้ำพุกำเนิด น้ำพุรุ่งเรือง ตระกูลน้ำพุพัฒนา เขาเหล็กสมบุรณ์ ปิสิกกถวิล โบอ่องดำรงรักษ์ บ้านกลางเจริญ บ้านกลางคำจร บ้านกลางสมภพ บ้านกลางกิตติ นาสวนเกรียงไกร นาสวนนิเวศ นาสวนขจร ไพศาลผาผึ้ง ลำไยรุ่งเรือง ลำไยสถิต พนลำไย ลำไยสกุล ลำไยนิยม บ้านกลางศิริรัฐ บ้านกลางยุคนธร บ้านกลางสมภพ บ้านกลางคำจร บ้านกลางกิตติ โบอ่องดำรงรักษ์ โบอ่องศิลาทอง ฯลฯ

2) การให้ความสำคัญกับครอบครัว เชื้อสาย วงศ์ตระกูล ระบบเครือญาติของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นระบบที่ผู้หญิงเป็นใหญ่ในบ้าน เป็นผู้ดำเนินการไหว้ผีบรรพบุรุษและสืบสายตระกูล เมื่อมีการแต่งงานเกิดขึ้นผู้ชายจะต้องเป็นฝ่ายเข้าไปอยู่ในครอบครัวของฝ่ายหญิง และต้องไหว้ผีบรรพบุรุษของฝ่ายหญิงโดยไม่กลับไปไหว้ผีบรรพบุรุษในสายตระกูลของตนอีก ด้านการสืบเชื้อสายถือตามอาวุโสเป็นหลัก คือ ให้ผู้หญิงลำดับต้นของครอบครัวก่อน ถ้าพี่เสียชีวิตไปหน้าที่จะตกอยู่กับผู้หญิงคนรอง (Keawsuwan, 1999 : 42-43) นามสกุลที่สะท้อนโลกทัศน์เกี่ยวกับเชื้อสาย วงศ์ตระกูล เช่น มีสิทธิกุล สังข์ชานาญกุล มณีตะมะกุล พิทักษ์ชาติศิริ ดำรงพันธุ์ พงษ์ศักดิ์ขจร พงษ์ช้างอยู่ ดำรงพงษ์ สวัสดิ์เชิดวงศ์ ใหม่วงศ์ พนาคุ้มวงศ์ ประยูรไทย ทองผาตระกูล แสงวิจิตรตระกูล กาญจนดำรงสกุล พนาพิทักษ์สกุล รักสกุลใหม่ ศรีเริ่มสกุล สกุลเจริญดีเลิศ สายรัตน์ ฯลฯ

3) การให้ความสำคัญกับคำพูด ชาวกะเหรี่ยงมีมารยาทที่ดีในการทักทายปราศรัย เมื่อพบกันจะต้องทักทายกัน และเมื่ออำลาจากกันก็ต้องกล่าวคำอำลาด้วย นอกจากนี้ ชาวกะเหรี่ยงยังมีการไปเยี่ยมบ้าน ซึ่งแต่ละบ้าน หากบุคคลใดว่างเว้นจากการทำงานหรือกิจวัตรประจำวันก็จะออกไปเยี่ยมบ้านซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นการทักทายปราศรัยหรือพูดคุยไต่ถามสารทุกข์สุกดิบ นิยมพูดในสิ่งที่ดีงามไพเราะ แต่จะไม่พูดจาส่อเสียดกันหรือพูดให้ร้ายแก่ผู้ใด รวมทั้งจะไม่พูดโกหกและกล่าวเท็จอีกด้วย (Lasroch, 1998 : 6) นามสกุลที่สะท้อนโลกทัศน์เกี่ยวกับคำพูด เช่น พาทีไพเราะ คำหอม ศักดิ์ศรีวรกุล สังขนาพร ไทรสังขเนลาพร ไทรสังขเวงพร ไทรสังขดำรงพร ไทรสังขพรดำรง ไทรสังขพรธิติ พรเกษมรุ่งโรจน์ พรจำรัสพัฒนา พรทวีเกิดผล ฯลฯ

3.3 โลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ

โลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติเป็นโลกทัศน์ที่สะท้อนสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบุคคลด้านสิ่งเหนือธรรมชาติ ผลการวิเคราะห์ความหมายของนามสกุล ผู้วิจัยพบว่าระบบความหมายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ 3 ประการ ได้แก่ โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องขวัญ และโลกทัศน์ที่มีต่อความศรัทธาในศาสนาพุทธ ซึ่งความเชื่อดังกล่าว มีสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณ จนนำมาใช้ตั้งเป็นนามสกุลที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ดังนี้

3.3.1 โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

เทวดา หมายถึง ผู้ที่อยู่ต่างภพกับมนุษย์และมีอำนาจเหนือธรรมชาติ สามารถบันดาลให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ขึ้นได้ ทั้งร้ายและดี ในสังคมไทยมีความเชื่อเกี่ยวกับเทวดา 3 กลุ่ม ได้แก่ เทวดาประจำถิ่น เทวดาในพระพุทธศาสนา และเทวดาในศาสนาพราหมณ์หรือฮินดู เทวดาที่มีบทบาทสำคัญในชีวิตของคนไทยสมัยก่อน คือ เทวดาในพระพุทธศาสนา และเทวดาประจำถิ่น โดยคนไทย เชื่อว่า เทวดาในพระพุทธศาสนาถือกำเนิดขึ้น ตามผลแห่งกุศลกรรม จึงมีเทวดาอาศัยอยู่ในสวรรค์ชั้นต่าง ๆ (The Fine Arts Department, 2009 : 154-155) สิ่งศักดิ์สิทธิ์ หมายถึง สิ่งหรือภาวะที่เชื่อว่ามีอำนาจเหนือธรรมชาติ สามารถบันดาลให้เป็นไปหรือให้สำเร็จได้ตั้งปรารถนา (Royal Institute, 2013 : 1231) ซึ่งความเชื่อเรื่องเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นความเชื่อเกี่ยวกับการบูชาธรรมชาติเกิดขึ้นก่อนที่ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจะนับถือศาสนาพุทธ แม้กระทั่งเมื่อชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงนับถือศาสนาพุทธแล้วความเชื่อเรื่องดังกล่าวก็ยังคงมีอยู่ โดยเชื่อว่าสรรพสิ่งต่าง ๆ มีจิตวิญญาณเป็นเจ้าของดูแล การนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ได้แก่ ผี เทวดา หรือเทพเจ้าที่มีอยู่ในธรรมชาติรอบตัว ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยปกป้องและคุ้มครองชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงให้อยู่ดีมีสุข เช่น เทพที่ให้ความคุ้มครองโลก (ผิชะโร) พระแม่ธรณี (ช่งทะรี) พระแม่คงคา (โพโตกุ) แม่โพสพ (พิบู่โย) รุกขเทวดา (รุกขจือ) เป็นต้น (Premphan et al, 2016 : 10) ดังตัวอย่างความเชื่อเกี่ยวกับพระแม่คงคาที่ว่า พื้นที่ที่มีลำห้วยสองสายมาบรรจบกัน ตรงคอลำห้วยสองสายห้ามเพาะปลูก มีความเชื่อว่าเป็นที่อยู่ของพระแม่คงคา เป็นต้น นามสกุลที่สะท้อนความเชื่อเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น เทพพิทักษ์ อินทร์กุล อินทร์รักษาวารีพิทักษ์กุล แสงสมุทรพิทักษ์

3.3.2 โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องขวัญ

ขวัญ หมายถึง สิ่งที่ไม่มิตัวตน เชื่อกันว่ามีอยู่ประจำชีวิตของคนตั้งแต่เกิดมา ถ้าขวัญอยู่กับตัวก็เป็นสิริมงคล เป็นสุขสบาย จิตใจมั่นคง ถ้าคนตกใจหรือเสียขวัญ ขวัญก็ออกจากร่างไป ซึ่งเรียกว่า ขวัญหาย ขวัญหนี ขวัญบิน เป็นต้น ทำให้คนนั้นได้รับผลร้ายต่าง ๆ (Royal Institute, 2013 : 175) ชาวกะเหรี่ยงมีความเชื่อว่า คนเรามีขวัญอยู่ทั้งหมด 37 ขวัญ ทุกชีวิตมี "ขวัญ" เป็นส่วนประกอบสำคัญทางจิตวิญญาณ เมื่อคนตายไป ขวัญจะละทิ้งหรือหายไป หรือการที่ต้องจากบ้านมาไกลเพื่อทำงาน การประสบโรคภัยไข้เจ็บ ความคิดถึงญาติพี่น้องที่เกิดขึ้น อาจทำให้ขวัญที่มีอยู่นั้นหายไป จึงต้องทำพิธีเพื่อเรียกขวัญและกำลังใจให้กลับคืนมา (Prachuapkhirkhan Culture, 2022) ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรีมีพิธีเรียกขวัญ โดยมีผู้ประกอบพิธีเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ที่ผัวเดียวเมียเดียว จำนวน 7 คู่ และยังมีชีวิตอยู่ทั้งสองคน เลือกคนที่เกิดไม่ซ้ำวันกัน คือ เกิดวันจันทร์ อังคาร พุธกลางวัน พุธกลางคืน พฤหัสบดี ศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ ไปนั่งประจำที่ด้านหลัง "ต๋องล่อง" แล้วเริ่มทำพิธีพูดว่า "หรือหล่า อี้ไถ่ อี้ไถ่ ๆ" ความหมายคือ "ขวัญเอ๋ยกลับมา อยู่ที่ไหน ที่ป่า ที่เขา ให้กลับมา" พูดในสิ่งดี ๆ พูดเกี่ยวกับการเรียกคน เรียกขวัญ ให้กลับมาอยู่บ้านอยู่กับเนื้อกับตัว เป็นการสั่งสอนหรือขอให้คนไม่ละทิ้งวัฒนธรรม ประเพณี และขนานชาติ เป็นการสั่งสอนเด็กเตือนคนที่เข้าร่วมพิธีให้รักความเป็นชนชาติกะเหรี่ยง รักในเผ่าพันธุ์ การเคารพเรียกขวัญสืบไปถึงวิญญาณ คำพูดสอนคนให้รู้สำนึก (Cheungphasuwan, 2022) ปัจจุบันความเชื่อเรื่องนี้ก็ยังคงมีอยู่ นามสกุลที่สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องขวัญ ตัวอย่างเช่น ขวัญธนสกุล ขวัญระนะไพบุลย์ ขวัญประเสริฐวารี

3.3.3 โลกทัศน์ที่มีต่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนา

โลกทัศน์ที่มีต่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นโลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงมีความศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงไป จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธผสมผสานไปกับการนับถือลัทธิที่บูชาธรรมชาติอันเป็นจารีตประเพณีเดิม (Kanchanasuthikhun, 2024) ทั้งนี้เนื่องจากชาวกะเหรี่ยงไปกลุ่มนี้มีความใกล้ชิดกับมอญมาก่อน จึงได้รับอิทธิพลพุทธศาสนาจากชาวมอญ สังเกตเห็นได้จากเกือบทุกหมู่บ้านมีวัดประจำหมู่บ้าน และมีบ้างเล็กน้อยที่นับถือศาสนาคริสต์ (Premphan et al, 2016 : 10) ซึ่งตรงกับที่ KhongthewThong (1995 : 20) ได้กล่าวว่า ชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ทางภาคตะวันตกของไทย ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรีและราชบุรีนั้น มีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายเหมือนกับสังคมไทยในชนบท มีการผสมผสานทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยแบบค่อยเป็นค่อยไป เช่น หันมานับถือศาสนาพุทธ บ้างก็รับราชการทหาร ตำรวจ และมีปรากฏอยู่เป็นเนืองนิตย์ที่เข้ามาอยู่ร่วมกับสังคมไทย นามสกุลที่สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับพุทธศาสนา ตัวอย่างเช่น ภควัดสุขชัยกุล ศรีพุทธา นาคพุทธ พุทธวงศ์ พุทธพงษ์ บุญไทย บุญพิทักษ์ รักไพรบุญ โรจน์บุญถึง สวัสดิ์บุญเลิศ สวัสดิ์เดชดี ก้องความดี ธรรมพิทักษ์ กาญจนธรรมศิริ ไพศาลธรรม เดชไชยธรรม เดชคุณธรรม ภัทรดำรงธรรม ครองคุณธรรม ฯลฯ

3.3.4 โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องโชคลาง

โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องโชคลางเป็นโลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นว่า ผลอันเนื่องมาจากการปฏิบัติต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ด้วยความเคารพบูชาผ่านประเพณีพิธีกรรมต่าง ๆ ที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของตนเองนั้น ทำให้ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงมีความเชื่อเรื่องโชคลาง ห่วงในสิ่งที่ดี ๆ ให้บังเกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวในอนาคต นามสกุลที่สะท้อนความเชื่อเกี่ยวกับโชคลาง เช่น โชคศิริดำรง มหาโชคธณี สวัสดิ์สิทธิโชค ไทรสังขสินโชค ทวีโชคกำธร ฯลฯ

สรุปผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์นามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1,145 นามสกุล พบว่าด้านโครงสร้างนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง มี 4 ประเภท ได้แก่ โครงสร้างแบบ 1 คำ โครงสร้างแบบ 2 คำ โครงสร้างแบบ 3 คำ และโครงสร้างแบบ 4 คำ โครงสร้างนามสกุลแบบ 2 คำ มีมากที่สุด.ด้านความหมายของคำที่นำมาตั้งเป็นนามสกุลมีทั้งหมด 24 กลุ่มความหมาย โดยกลุ่มความหมายที่พบมากที่สุด คือ กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมา ลำดับที่ 2 คือ กลุ่มคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความเจริญรุ่งเรือง ความก้าวหน้า ความมั่นคง ยั่งยืน สมบูรณ์ บริบูรณ์ สำเร็จ และ ลำดับที่ 3 เป็นกลุ่มที่มีความหมายเกี่ยวกับที่อยู่หรือชื่อถิ่นที่อยู่อาศัย ด้านโลกทัศน์ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงที่สะท้อนจากนามสกุลพบ 3 ประการ ได้แก่ 1) โลกทัศน์ที่มีต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2) โลกทัศน์ที่มีต่อมนุษย์ ประกอบด้วย โลกทัศน์ที่มีต่อความปรารถนาในชีวิตโลกทัศน์ที่มีต่อการให้ความสำคัญตามบริบทของสังคม และ 3) โลกทัศน์ที่มีต่อสิ่งเหนือธรรมชาติ ประกอบด้วยโลกทัศน์ ที่มีต่อความเชื่อเรื่องเทวดาและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องขวัญ โลกทัศน์ที่มีต่อความศรัทธาในพระพุทธศาสนา และโลกทัศน์ที่มีต่อความเชื่อเรื่องโชคลาง

ผลการศึกษาข้างต้นอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลจากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากการสัมภาษณ์กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ชาวบ้าน และผู้ที่เกี่ยวข้องยังทำให้ทราบว่า นามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 1,145 นามสกุล นั้น ส่วนใหญ่นายอำเภอ ปลัดอำเภอ และผู้นำชุมชน เป็นผู้ตั้งให้ ดังปรากฏข้อมูลผู้ตั้งนามสกุลในตารางต่อไปนี้

Table 2 Shows the frequency and percentage of Surname Creator of Thai People of Karen Lineage in Kanchaburi Province

Surname Creator	Frequency	Percentage
1. District Chief and Deputy District Chief	858	74.93
2. Community Leader (Subdistrict Headman and Village Headman)	80	6.99
3. Person in Family	62	5.41

Table 2 Shows the frequency and percentage of Surname Creator of Thai People of Karen Lineage in Kanchaburi Province

Surname Creator	Frequency	Percentage
4. Community Leader and Person in Family	54	4.72
5. Community Leader and Deputy District Chief	43	3.76
6. Surname Owner	25	2.18
7. Monk	18	1.57
8. Unknown Background	5	0.44
Total	1,145	100

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่า นามสกุลส่วนใหญ่เป็นนามสกุลที่นายอำเภอและปลัดอำเภอเป็นผู้ตั้งให้มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) นายอำเภอและปลัดอำเภอ ร้อยละ 74.93 รองลงมา คือ ผู้นำชุมชน (กำนันและผู้ใหญ่บ้าน) ร้อยละ 6.99 และเจ้าของนามสกุลตัวเอง ร้อยละ 5.41

Siwawetphikul (2024) นายอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ให้ข้อมูลว่า กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงในเขตพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่เป็นกะเหรี่ยงโป สาเหตุที่ต้องตั้งนามสกุลให้แก่มุสลิมกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรีเนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่ได้สัญชาติไทยแล้ว จึงจำเป็นต้องทำบัตรประชาชนตามพระราชบัญญัติชื่อสกุล พ.ศ. 2505 โดยเริ่มจากขั้นตอนแรก ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบงานทะเบียนราษฎรกำหนดให้ผู้ขอมีนามสกุล ตั้งนามสกุลมาก่อนตามความต้องการจำนวน 3 นามสกุล เพื่อสำรองไว้กรณีชื่อกับนามสกุลของผู้อื่น จากนั้นจึงส่งเรื่องไปยังหน่วยงานกลางที่กรุงเทพฯ เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อนุมัติ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการดำเนินการประมาณ 3-4 เดือน และหากมีปัญหาเรื่องนามสกุลซ้ำ ก็จะต้องแจ้งกลับมายังผู้ขอนามสกุลให้ตั้งนามสกุลใหม่แล้วส่งไปยังส่วนกลางอีกครั้ง ทำให้เสียเวลาค่อนข้างมาก แต่ปัจจุบันหน่วยงานราชการมีระบบคอมพิวเตอร์ช่วยบันทึกข้อมูลทะเบียนราษฎร ช่วยตรวจสอบนามสกุลที่มีผู้ใช้แล้ว และแก้ไขปัญหาการตั้งนามสกุลซ้ำได้ จึงช่วยให้การดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

นอกจากนี้จากข้อมูลการสัมภาษณ์ Saengchomphu (2024) ผู้ใหญ่บ้าน หมู่บ้านหนองบาง ตำบลลิ้นถิ่น อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ยังทำให้ทราบว่าชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรีนิยมตั้งนามสกุลเองเพื่อขอทำบัตรประจำตัวประชาชน เพราะเยาวชนรุ่นนี้มีโอกาสเข้ารับการศึกษานในโรงเรียนเหมือนกับเยาวชนไทยทั่วไป จึงมีความรู้ด้านภาษาไทยสามารถศึกษาค้นหาข้อมูลและตั้งนามสกุลขึ้นเองได้ โดยอาจไม่ต้องให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอตั้งให้ นอกจากนี้ยังพบความน่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ นามสกุลที่ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงตั้งขึ้นเองนั้น ใช้ถ้อยคำภาษาคำคล้ายกับนามสกุลของคนไทยทั่วไป และมีบางครอบครัวในรุ่นลูกหลานได้มาขอร้องให้พ่อแม่เปลี่ยนนามสกุลที่ปลัดอำเภอได้เคยตั้งให้ ทั้งนี้เนื่องจากต้องการให้ทันสมัย ไพเราะ กลมกลืน และเหมือนกับคนไทยโดยทั่วไป เพื่อไม่ให้เกิดความแปลกแยก เช่น เจริญรัตน์ศิริ วัฒนเจริญกิจ โชติวิชัยกุล อุดมเจริญศิลป์ สุขเจริญประเสริฐ ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับที่ Rungrojsuwan & Rungrojsuwan (2013 : 48) ได้กล่าวว่า สถานภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ในปัจจุบันเป็นกลุ่มที่ถูกจำกัดสิทธิประโยชน์ สิทธิเสรีภาพ สวัสดิการ อาชีพ รายได้ ฯลฯ โดยถูกมองว่าเป็น “คนอื่น” หรือ “คนชายขอบ” ของสังคม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าส่วนใหญ่เป็นนามสกุลที่นายอำเภอและปลัดอำเภอ รวมทั้งผู้นำชุมชน (กำนันและผู้ใหญ่บ้าน) เป็นผู้ตั้งให้มากถึงร้อยละ 81.92 ผู้วิจัยมีความเห็นว่า มิได้เป็นการครอบงำทางความคิดหรือเป็นการยึดเย็ดค่านิยมของคนในสังคมไทยให้แก่ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงแต่อย่างใด เนื่องจากเมื่อพิจารณาตั้งแต่ขั้นตอนแรกในการขอมีนามสกุล เจ้าหน้าที่ที่ว่าการอำเภอได้กำหนดให้ผู้ขอมีนามสกุลตั้งนามสกุลเองก่อนได้ตามความพอใจและเจ้าของนามสกุลก็มีส่วนร่วมในการตั้งนามสกุล ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

Table 3 Shows the frequency and percentage of Participation in Surname Creator of Thai People of Karen Lineage in Kanchaburi Province

Surname Creator	Frequency	Percentage
1. Participation (Choose surname from surname that Deputy District Chief created)	543	47.42
2. Non-Participation (Use according to Deputy District Chief created)	315	27.51
3. Participation (Choose surname from surname that Village Headman created)	180	15.72
4. Non-Participation (Use according to Village Headman created)	102	8.91
5. Don't Know the information	5	0.44
Total	1,145	100

จากตารางข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เจ้าของนามสกุลมีส่วนร่วมเป็นอย่างมากในการตั้งนามสกุล ทั้งมีส่วนร่วมในการเลือกนามสกุลจากนามสกุลที่ปลัดอำเภอตั้งไว้ ร้อยละ 47.42 และมีส่วนร่วมในการเลือกนามสกุลจากนามสกุลที่ผู้ใหญ่บ้านตั้งไว้ ร้อยละ 15.72 รวมค่าเฉลี่ยมากถึงร้อยละ 63.14 แสดงให้เห็นถึงการได้มาของข้อมูลการใช้ภาษาจริง ของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง แม้ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงจะมีได้ตั้งนามสกุลด้วยตนเองทั้งหมด

2. ผลการวิเคราะห์ความหมายของนามสกุลชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรี พบนามสกุลที่มีความหมายเกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mahamontri (2019) ที่ศึกษานามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงแถบชายแดนไทย-เมียนมา ด้านจังหวัดตาก สะท้อนให้เห็นแนวคิดเกี่ยวกับการตั้งนามสกุลที่มีความเหมือนกัน ถือเป็นอัตลักษณ์ร่วมทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกัน และในขณะเดียวกัน ยังพบลักษณะการตั้งนามสกุลของชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง จังหวัดกาญจนบุรีที่สะท้อนแนวคิดเชิงอัตลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น กล่าวคือ พบการตั้งนามสกุลที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก เช่น นาสวนเกรียงไกร เชื้อปิล็อก น้ำพุกำเนิด โบอ่องศิลาทอง ผาภูมิม่วงคั่ง บ้านกลางนิมิต ถิ่นเขาเหล็ก ฯลฯ ทั้งนี้ เนื่องจากนโยบายการบริหารงานของผู้นำท้องถิ่น ต้องการให้ตั้งนามสกุลตามภูมิลำเนาที่เจ้าของนามสกุลอาศัยอยู่ เพื่อความสะดวกในการปกครองดูแลด้านสวัสดิการและอื่น ๆ ตามสิทธิที่พึงได้ในฐานะประชาชนคนไทยคนหนึ่ง

ข้อเสนอแนะการศึกษา

เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ อาทิ พม่า มอญ ขมุ ม้ง ไทยโซ่ง ไทยยวน ไทยพวน ลาวเวียง ลาวครั่ง ฯลฯ จึงควรศึกษาวิจัยนามสกุลของกลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้ เพื่อให้เข้าใจถึงโลกทัศน์อันสะท้อนอัตลักษณ์หรือลักษณะร่วมทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์นั้น ๆ ได้อย่างชัดเจนขึ้น

References

Aunthanon, K., & Chanthao, R. (2021). Structure and Language Root of Lao Family Names. *Humanities & Social Sciences*, 38(1), 176-200. (In Thai)

Boonlert, W. (2023). SrisuwanKhiri Viscount. [Phrasisuwankhiri]. Retrieved 4 April 2024, from <https://imnvoices.com/?p=4291>. (In Thai)

Chaichana, N. & Udomsap, W. (2016). “Lue Ka Wo”: the Livelihood of the Pwo Karen Ethnic Group in Ban Rai Pa, Huai Khayeng Sub-district,Thong Pha Phum District, Kanchanaburi Province. *Journal of Humanities and Social Sciences, Thaksin University*, 11(2), 119-140. (In Thai)

Chamniyom, R. (2024). Figure 1 the meanings groups of sumames of Thai People of Karen lineage in Kanchanaburi Province.

Charoensuk, W. (1989). *An ethnosemantic study of Chaineese Thai’s surnames*. Master Thesis, M.A. in Linguistics, Chulalongkorn University, Thailand. (In Thai)

- Cheungphasuwan, C. (2022). *Phithi Baysri Su Khwan Reak Deuan Kou (La Kko Khai Chu) Khong Chaw Karen Ban Rai Pa*. [Baysri Su Khwan Ceremony in September of Karen in Banraipa]. Retrieved 3 February 2024, from https://www2.m-culture.go.th/th/article_view.php?nid=191667. (In Thai)
- Department Social Development and Welfare, Ministry of Social Development and Human Security. (2012). *Karen*. Bangkok: The Printing office Agency, The War Veterans Organization of Thailand. (In Thai)
- Hanchaisri, S. (1999). An analysis of surnames in Dongluang district, Mukdahan province. Master Thesis, M.A. in Thai Studies, Mahasarakham University, Thailand. (In Thai)
- Kanchanasuthikhun, C. (2024, January 18). Abbot in Srisuwan Temple, Interview. (In Thai)
- Keawsuwan, K. (1999). "Duthula" in Sole Calling Ceremony : A Case Study of Pwo Karen in Kosadeang Village, Laiwo Sub-District, Sangaburi District, Kanchanaburi Province. Master Thesis, M.A. in Cultural Studies, Mahidol University, Thailand. (In Thai)
- Khamchantheug, P. (2005). *Surnames of people in Nakhonratchasima province: An ethnosemantic Analysis*. Master Thesis, M.A. in Thai, Silpakorn University, Thailand. (In Thai)
- KhongthetThong, M. (1995). *Kanchanaburi Suksa Chaw Thai Cheua Say Karen nai Changwat Kanchanaburi*. [Kanchanaburi Study Thai People of Karen Lineage in Kanchaburi Province]. Kanchanaburi: Art and Culture Center Kanchanaburi Rachabhat Institute Council.
- Krumram, N., & Chanthao, R. (2014). The Surnames of Kui in Surin Province. *Journal of Graduate Study in Humanities and Social Sciences*, 3(2), 61-76. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/gshskku/article/view/62567/51489> (In Thai)
- Kuprasertwong, A. (2001). Thai-Malay muslim surnames: A case study of Tha-it sub-district, Pak Kret district, Nonthaburi province. Master Thesis, M.A. in Thai, Silpakorn University, Thailand. (In Thai)
- Lasroch, S. (1998). *Chawkhaw Kham Khawjai Kap ChonPhaw Tang WattanaTham*. [Mountaineer Understanding with Different Cultures Anglies]. Mountaineer Research Institute: Department of Public Welfare. (In Thai)
- Mahamontri, W. (2019). An analysis of surnames of Thai people of Karen lineage on the Thai-Myanmar border in Tak Province. *Journal of the faculty of Arts, Silpakorn University*, 41(2), 1-22. (In Thai)
- Mahatriphop, P. (2002). *Thai surnames bestowed by King Rama VI: An ethnosemantic Analysis*. Master Thesis, M.A. in Linguistics, Chulalongkorn University, Thailand. (In Thai)
- Phothongkham, C. (1998). Naming of Karen people in Suan Pheung sub-district, Suan Pheung district, Ratchaburi province. Master Thesis, M.A. in Linguistics, Mahidol University, Thailand. (In Thai)
- Prachuapkhirikhan Culture. *Phithi Reak Khwan khong Chaw Karen*. [Soul Calling Ceremony of Karen]. Retrieved 26 January 2024, from https://www2.m-culture.go.th/th/article_view.php?nid=191667. (In Thai)
- Prasithrathsin, A. (2006). *Kwa cha pen nak phasasat*. [Before becoming a Linguist]. Bangkok: Chulalongkorn University press.
- Premphan, F & Others. (2016). *Phum Panya Karen Kanchaburi*. [Karen of Wisdom Kanchaburi]. NaKhorpathom : Phechkasem Printing. (In Thai)
- Royal Institute. (2013). *Phochananukrom Chabab Rachabonditayastan Pho Sor 2554*. [Dictionary Royal Institute 2011]. Bangkok: Nanmibook. (In Thai)
- Rungrojsuwan, S. & Rungrojsuwan, R. (2013). *Names and surnames of ethnic group in Chiang Saen district, Chiang Rai province*. Chiang Rai: Mae Fah Luang University. (In Thai)
- Saengchomphu, C. (2024, 28 April). Village Headman of Nongbang Village, Interview. (In Thai).

- Sangawimon, S. (2011). *Kan Prap Chai Phumpanya "Lue Ka Wo" Nai Kan Dulai Raksa Phunthi Hayu Hakin Khong Klum Chatiphan Karen Ban Sane Phong Tabon Raiwo Amphoe Sangaburi Chanwat Kanchanaburi*. [Application of Livelihood related to "Lu Ka Wae" Wisdom in Maintaining the Living Area of the Karen Ethnic Group Baan Sanepong, Lai Wo Subdistrict, Sangkhlaburi District, Kanchanaburi Province]. Bangkok: The Thailand Research Fund. (In Thai)
- Sirisai, S. (2008). *Khongkan Songserm Phumpanya Thongthin Lae Khwam laklay Thang Chiwaphap phuea Kan Phattana Khwam MangKhong Thang Ahan Lae Phochanakan Nai Prachakom KhumchatiPhan*. [Promotion of Indigenous/Local Wisdom and Biodiversity for Food and Nutrition Security]. Bangkok: ThaiHealth Watch. (In Thai)
- Siwawetphikul, S. (2024, 29 April). District Chief of Sangkhlaburi, Interview. (In Thai).
- Sumniengngam, S. (2002). Linguistic Characteristics Indicating Change in The Belief in Auspiciousness and Inauspiciousness in Thai names. Doctoral Dissertation, Ph.D. in Thai, Chulalongkorn University, Thailand. (In Thai)
- Sunthornwet, C. (1981). *Namsakun phraratchathan nai krung Siam*. [Thai Surnames Bestowed in Siam]. (n.p.).
- The Fine Arts Department. (2009). *Namanukrom Khanop Prapheni Thai Muat Praphenirat*. [Nomenclature Dictionary Thai Traditions People's traditions Section]. Bangkok: Advancement Service. (In Thai)
- Vajiravudh. (1972). *Phrarachabanyat Khanannamsakun Phor Sor 2546 lae, Phrarachaniyom nai Phra Bat Som Det Phra Mong Gut Glao Jao Yu Hua*. [Parliament, Act of Surname B.E. 2456 and Royal Style of King Vajiravudh]. Bangkok: Bangkok Printing. (In Thai)